

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА НОВОГ САДА

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА НОВОГ САДА

ЗА 2020. ГОДИНУ

Нови Сад, март 2021. година

С А Д Р Ж А Ј

I СТАНОВНИШТВО ГРАДА

II ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

III ОРГАНИЗАЦИЈА ЦЕНТРА И ЗАПОСЛЕНО ОСОБЉЕ

IV УСЛОВИ РАДА

V РЕАЛИЗАЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО-ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ

5.1 СЛУЖБА ЗА ПРИЈЕМ И УПРАВНО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

5.2. СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И МЛАДИХ

5.3.СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ОДРАСЛИХ И СТАРИХ

5.4.ДНЕВНИ БОРАВАК ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ ИЗ ПОРОДИЦА У РИЗИКУ

5.5 САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА БРАК И ПОРОДИЦУ

5.6. СЛУЖБА ЗА ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНЕ И АНАЛИТИЧКО-ПЛАНСКЕ ПОСЛОВЕ

5.7.ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ДЕЦУ „СИГУРНА ДЕЧИЈА КУЋА“

5.8. ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ЖЕНЕ И ДЕЦУ УГРОЖЕНЕ ПОРОДИЧНИМ НАСИЉЕМ „СИГУРНА ЖЕНСКА КУЋА“

5.9. СЛУЖБА ЗА ЕКОНОМСКО-ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

I СТАНОВНИШТВО ГРАДА

Демографски подаци о становништву Града Новог Сада

Подаци о броју становника Града Новог Сада

Град Нови Сад се простире на површини од 69.917,2 ха. Територију Града чине насељена места и то: Нови Сад, Бегеч, Будисава, Ветерник, Каћ, Кисач, Ковиљ, Руменка, Степановићево, Футог, Ченеј, Петроварадин, Буковац, Лединци, Стари Лединци и Сремска Каменица.

Број становника Града Новог Сада се константно увећава од пописа до пописа. Према резултатима Пописа становништва из 2011. године, Град Нови Сад броји 341.625 становника, што је повећање за 42.331 лице (или 14%), у односу на претходни пописни период.

Просечно годишње, број становника, од 1953. до 2011. године, се увећавао за 3.809 становника. Град Нови Сад је имао највећи пораст броја становника у периоду од 1961. до 1971. године.

Процењен број становника средином 2019. године износи 360.925 (Републички завод за статистику – Саопштење СН70 – Процењен број становника, 2019.)

Подаци о карактеристикама становништва Града Новог Сада

Полна структура

На основу резултата Пописа становништва из 2011. године, евидентирано је 179.924 (52,7%) лица женског пола и 161.701 (47,3%) лица мушког пола у укупном становништву Града Новог Сада.

Старосна структура становништва

Просечна старост становника у Новом Саду, у 2019. години, је 40,9 година, очекивана дужина живота мушкарца је 74,3 а жене 79,4 година. За исту годину индекс старења, у Граду Новом Саду, износи 111,02 (Републички завод за статистику -Витални догађаји, 2019.- СН40 и Процене становништва, 2019.–СН 70).

У односу на претходни пописни период значајно је порастао број остарелих лица (за 22%). Висок проценат старих је једно од битних демографских обележја становништва на овом подручју већ више деценија са тенденциом даљег раста.

Образовна структура

Према попису из 2011. године, у Граду, је највише становника - 154.227 (53,14%) са средњом стручном спремом. Међутим, висок је проценат становника са вишом и високом стручном спремом - 58.508 (27%), што је далеко изнад просека у Републици Србији. Може се уочити да је 20% становника Града Новог Сада у категоријама – без школске спреме, с непотпуном основном школом и са завршеном основном школом.

Витална статистика

У току 2019. године, у Граду Новом Саду, било је 4.118 живорођених (од чега је 3.230 брачне и 888 ванбрачне деце), а 3.889 умрлих. У 2019. години, у Граду Новом Саду, је забележен позитиван природни прираштај (разлика између броја живорођених и броја умрлих), односно број живорођених је за 229 већи од броја умрлих.

У односу на 2018. годину природни прираштај је на истом нивоу. Нови Сад је једна од шест општина у Србији које имају позитиван природни прираштај. (Републички завод за статистику – Витални догађаји, 2019. СН40)

Закључени и разведени бракови

Број закључених бракова у 2019. години износи 2.137 и у односу на 2018. годину је мањи за 10%. Посматрано у дужем временском периоду, број развода бележи веће флукуације од године до године, а у 2019. години је већи за 19% у односу на претходну годину.

У 2019. години на 1.000 становника било је 5,9 закључених и 2,0 разведених бракова. За исту годину, на 1.000 закључених бракова, долази 329,4 разведених. Просечно трајање разведеног брака, у 2019. години, у Граду Новом Саду је 12,7 година. (Републички завод за статистику- Закључени и разведени бракови, 2019. СН50)

Подаци о домаћинствима и породицама

Према резултатима Пописа из 2011. године, на територији Града Новог Сада, живи 128.876 домаћинстава. Број домаћинстава се повећао за 22% (односно 22.564) домаћинства у односу на 2002. годину.

Структура домаћинстава према броју чланова је следећа: домаћинства са једним чланом чине 25,97%, двочла домаћинства 26,54%, домаћинства са три члана чине 20,04%, са четири члана 18,3%, са пет чланова 5,8% и са шест и више чланова 3,34%. Посматрајући процентуалну заступљеност домаћинстава према броју

чланова, може се уочити да у Граду више од половине (52,5%) домаћинстава чине она са једним или два члана.

На основу резултата Пописа становништва 2011. године може се видети да 84,6% од укупног броја домаћинстава чине градска домаћинства а 15,4% сеоска. У односу на претходни пописни период значајније је порастао број домаћинстава у Граду у односу на број сеоских домаћинстава.

Резултати Пописа становништва из 2011. године доносе и податке о структури породица с обзиром на брачни статус и децу. Половину од укупног броја породица чине брачни парови са децом (50,53%), затим, по бројности, долазе брачни парови без деце (23,58%) и мајке са децом (16%).

Унутрашње миграције становништва

У току 2019. године, на територији Града Новог Сада је било 8.640 досељених и 6.523 одсељених лица. Број становника Града Новог Сада се, у току 2019. године, увећао за 2.117 становника, по основу унутрашњих миграција становништва. (Републички завод за статистику – Унутрашње миграције, 2019.- СН60)

Подаци о одређеним групама становника Града Новог Сада

Подаци о незапосленима

На основу евиденције Националне службе за запошљавање, у децембру 2020. године било је 13.015 незапослених лица у Граду Новом Саду. Број незапослених се смањило за 917, односно 7%, у односу на децембар 2019. године. Више од половине (61%) незапослених су жене.

Према стручној спреми, највише незапослених је у категорији лица са средњом стручном спремом (32,42%). Затим долазе лица без занимања (I, II степен) и са трогодишњом квалификацијом (III степен) који чине 32,24%. Иза њих су лица са високом стручном спремом који чине 27,1% и вишом стручном спремом 8,11%.

Процентуална структура незапослених жена је нешто другачија. Највећи број незапослених жена се налази у категорији са средњом стручном спремом (IV и V степен) –33,62%, затим са високом спремом (VII 1, VII 2)– 30,38% и без занимања (I, II степен) и са трогодишњом квалификацијом (III степен) – 26,77%.

Подаци о запосленима

Број запослених лица, у 2020. години, у Граду Новом Саду, је износио 158.740 од чега су 132.498 (83,5%) запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације), а 26.242 (16,5%) приватни предузетници (лица која самостално обављају делатност запослени код њих и индивидуални пољопривредници).

У односу на 2019. годину укупан број запослених, у 2020. години, се повећао за 6.509 лица. Повећање броја запослених се односи на запослене у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и то за 6.629 лица док се код приватних предузетника (лица која самостално обављају делатност и запослене код њих и индивидуални пољопривредници), број смањило за 120 лица.

Просечна нето зарада у новембру 2020. године је износила 69.238 динара, а просечна зарада за једанаест месеци 2020. године је износила 67.104 динара (Републички завод за статистику – Саопштење ЗП14 – Зараде по запосленом у Републици Србији по општинама и градовима, новембар 2020.)

Подаци о пензионерима

Према подацима Покрајинског фонда ПИО, филијала Нови Сад, број пензионера, у Граду Новом Саду, у децембру 2020. године износио је 72.251. Посматрано у целини, преко половине (69,02%) су пензионери који остварују старосну пензију, 14,12% су пензионери који остварују инвалидску пензију, а 16,86% су они који остварују породичну пензију.

Нехигијенска насеља

На територији Града Новог Сада постоје два већа локалитета са изразито субстандардним облицима живота:

Велики Рит – насеље настало 1985. године у залеђу бесправно подигнутих стамбених објеката уз пут за Темерин. Ромско становништво је веома брзо почело насељавати ово ритско земљиште тако да их је већ 1991. године као стално настањених било око 800. Према подацима пописа становништва (Пројекат „Инфо мрежа - статистичка база података о становништву насеља Велики Рит“), обављеног од 01.12.2009. године до 24.02.2010. године, у насељу Велики Рит живи 2.751 становник. Према извештају социјалних радника који су учествовали у реализацији Пројекта, насеље је грађевински и инфраструктурно неуједначено. У

појединим деловима насеља се налазе квалитетни објекти од чврстог материјала са одговарајућом инфраструктуром, док су у другим деловима објекти груписани провизорно, направљени од лима, картона и отпадног дрвета, без пратеће инфраструктуре.

Посебан проблем представља што многобројна лица са Косова немају решен статус јер немају лична документа и пријављен боравак што им онемогућава да остваре право на новчану социјалну помоћ и право на здравствену заштиту.

Бангладеш – датира као "насеље" од 1972. године. Настао је интервенцијом Центра за социјални рад. После пожара у једној ромској колонији у Новом Саду око 100 ромских породица је пресељено на Бангладеш. Фарма се налазила усред поља (обрадивог земљишта) између Новог Сада и Руменке. Насељавање је било организовано, фарма је била адаптирана и претворена у простор за становање.

У 2009. години Екуменска хуманитарна организација је успела да, уз помоћ становника Бангладеша, изврши реконструкцију 60 стамбених објеката, обезбеди прикључке за воду и створи предуслове за електрификацију реконструисаних објеката. 08.10.2009. године 60 објеката је прикључено на електричну мрежу Војводине. Средства за прикључење је обезбедио Град Нови Сад, а исплата је извршена у виду интервентних једнократних помоћи. Центар је склопио, са свих 60 корисника, уговор о закупу стамбених јединица на пет година који је истекао 2014. године. Услове живота у нехигијенским насељима карактерише следеће: стамбени објекти су грађени од лако запаљивих материјала, а због лоших инсталација постоји стална опасност од пожара, становништво се бави сакупљањем секундарних сировина од којих формирају мање депоније услед чега су хигијенски услови живота веома лоши и постоји опасност од развоја заразних болести. Становништво се храни тако што одређен број породица користи услуге народне кухиње, а већина сакупља храну из контејнера.

Велики проблем је што је одређен број становника непријављен односно немају лична документа, отуда не могу ни да реализују своја права (на новчану социјалну помоћ и остала права). Деца су уписана у вртић или школу, али најчешће је не похађају, а има деце која никад нису похађала школу.

Остале одлике Града

На територији Града, од установа и служби социјалне заштите, налазе се:

- Центар за социјални рад Града Новог Сада са Прихватилиштем за децу "Сигурна дечија кућа", Дневним боравком за децу и младе из породица у ризику, привременим становањем деце и омладине без родитељског старања у становима којима располаже Град, са два објекта за смештај избеглих, прогнаних и расељених лица, Службом саветовалишта за брак и породицу и Прихватилиштем за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“;
- Геронтолошки центар „Нови Сад“, са три дома (Ново насеље, Лиман и Футог), РЈ Прихватилиште са свратиштем, РЈ РЈ клубова за стара и одрасла

лица (19 клубова), РЈ помоћ у кући и нега и РЈ Дневни боравак за одрасла и старија лица

- Дечје село "Др Милорад Павловић", Сремска Каменица;
- Дом „Ветерник“ са Дневним боравком;
- Школа за основно и средње образовање „Милан Петровић“ са домом ученика, Нови Сад, са предшколским, основношколским и средњошколским програмом, Дневним боравком, Радним центром, Сервисним центром, Едукативним кампом и Услужним центром.
- Црвени крст Новог Сада –градска организација, са 4 програма: 1.) Програм народне кухиње са 600 obroka дневно и 800 ланч пакета месечно; 2.) Програм директног ублажавања сиромаштва; 3.) Програм за помоћ деци и младима у стању социјалне потребе; 4.) Програм за старије- брига о старијима, „Сунчана јесен живота“ и сл.

За рад Центра, присуство осталих установа и служби социјалне заштите има вишеструки значај. Пре свега, Центар непосредније и лакше организује, прати и реализује низ облика заштите корисника. Друго, установе социјалне заштите су носиоци отворених облика заштите и разних активности које дају посебан квалитет остваривању социјалне заштите на овој територији.

Броју и квалитету услуга социјалне заштите доприносе и друштвено-хуманитарне организације које делују на овој територији. Поред хуманитарних организација и удружења које финансирају Град и Покрајина, Центар долази у контакт и активно сарађује и са другим носиоцима хуманитарних активности као што су невладине организације и удружења, разне домаће и иностране фондације и сл.

У току 2020. године, као донатори Центра за социјални рад Града Новог Сада, су евидентирана разна предузећа, установе, службе, удружења, хуманитарне организације и слично: 1.) Психополис институт; 2.) ДДОР Нови Сад; 3.) Special securiti, Нови Сад ДОО Нови Сад; 4.) Yason ДОО Нови Сад; 5.) Delhaize Србија, Београд; 6.) Вее It Нови Сад; 7.) Зегин апотека; 8.) Црвени крст Нови Сад; 9.) Фондација „Буди хуман“ Шапић- Београд; 10.) Савез студената Медицински факултет Нови Сад; 11.) Nika Team, Нови Сад; 12.) Форум студената Нови Сад; 13.) Мото удружење „Апостоли“, Нови Сад; 14.) Фондација „QUANTOX“ 15.) Неопланта, Нови Сад; 16.) Јафа, Црвенка; 17.) Окружни затвор; 18.) Alex fashion; 19.) Дарком ДОО, Нови Сад; 20.) „Стефан ДОО“ Ариље; 21.) НИС Србија; 22.) Simple Task Europe doo; 23.) Ресторан „Балкан Експрес“; 24.) Orange Investment Solution; 25.) Ерсте банка; 26.) Pezos doo; 27.) Поликлиника „Вејновић“; 28.) ПУ „Радосно детињство“; 29.) Удружење „Бизнис на штиклама“; 30.) Кладионице „Моцарт“; 31.) Координационо тело за родну равноправност Владе Републике Србије; 32.) Фирма „Poliplan 1 to1“; 33.) „Devtechgroup“; 34.) Фондација „Њ.К.В. Принцеза Катарина“ 35.) Фонд Б92; 36.) UNICEF; 37.) „Rotaract klub“ Нови Сад; 38.) физичка лица и анонимни донатори.

Центар ће наставити да активно сарађује са свим досадашњим или потенцијалним дародавцима и донаторима који су спремни да пруже било какав облик помоћи

Центру као установи или корисницима социјалне заштите која се реализује преко Центра.

II ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Центар обавља делатност која је у основи одређена Законом о социјалној заштити, Породичним законом, Законом о спречавању насиља у породици, Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Градском и Општинским одлукама о социјалној заштити, Законом о финансијској подршци породици са децом, Законом о општем управном поступку, Кривичним законом Републике Србије, Конвенцијом о правима детета, другим законима и низом подзаконских аката у виду правилника.

Центар поверене послове, као и послове прописане одлуком оснивача, обавља у складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/08, 37/10, 39/11- др. правилник и 1/2012 – др. правилник, 51/19 и 12/2020), као и Правилником о организацији и систематизацији послова у Центру за социјални рад Града Новог Сада, на који сагласност, у складу са Законом о социјалној заштити, даје оснивач и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

1.) У вршењу јавних овлашћења Центар, у складу са Законом о социјалној заштити, обавља следећу делатност:

1. процењује потребе и снаге корисника и ризике по њега и планира пружање услуга социјалне заштите;
2. спроводи поступке и одлучује о правима на материјална давања и о коришћењу услуга социјалне заштите;
3. предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима;
4. води прописане евиденције и стара се о чувању документације корисника.

Послови који се односе на права, односно услуге социјалне заштите о чијем се обезбеђивању стара Република Србија обављају се као поверени, а послове који се односе на права, односно услуге социјалне заштите о чијем се обезбеђивању стара Аутономна Покрајина Војводина, односно Град Нови Сад, Општине Беочин и Сремски Карловци, Центар обавља у складу са прописом који доноси надлежни орган Града Новог Сада, Општина Беочин и Сремски Карловци, односно надлежни орган Аутономне Покрајине Војводине.

Поред наведених, Центар је обављао и стручне послове у спровођењу социјалне заштите, социјалног рада, породично-правне заштите и старатељства и то:

- откривао и пратио социјалне потребе грађана и проблеме у области социјалне заштите,
- предлагао и предузимао мере у решавању социјалних потреба грађана и пратио њихово извршење,
- организовао и непосредно пружао услуге социјалне заштите и социјалног рада, као што су дневне услуге у заједници (дневни боравак, помоћ у кући), услуге подршке за самосталан живот (становање уз подршку), саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге, услуге смештаја у прихватилиште и прихватну станицу и друге услуге социјалне заштите,
- иницирао, развијао и унапређивао превентивне активности, које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема,
- пружао дијагностичке услуге, спроводио одговарајући третман, саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима,
- подстицао, организовао и координирао професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите,
- водио евиденцију и документацију у складу са законом и другим прописима,
- учествовао у пословима планирања и развоја социјалне заштите у јединици локалне самоуправе и
- обављао и друге послове утврђене законом, другим прописима и одлукама Скупштине Града Новог Сада, Скупштине Општине Беочин и Скупштине Општине Сремски Карловци за које Центар обавља послове по уговорима са поменитум општинама.

2.) На основу Одлуке о социјалној заштити Града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“ бр. 38/2011, 10/2012, 34/2017, 42/2018. и 55/2019.), Центар је обављао послове везане за:

-Услуге социјалне заштите: 1.) *дневне услуге у заједници* (дневни боравак, помоћ у кући) 2.) *услуге подршке за самосталан живот* (додатна социјална подршка детету и ученику, становање уз подршку), 3.) *саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге;* 4.) *услуге смештаја – смештај у прихватилиште и прихватну станицу и* 5.) *друге услуге које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу.*

- Материјалну подршку: 1.) *новчане помоћи* (месечна помоћ, једнократна помоћ, помоћ за опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу, интервентна једнократна помоћ) 2.) *накнада трошкова за: сахрањивање, услугу личног пратиоца детета и услугу персоналне асистенције и* 3.) *друге врсте материјалне помоћи.*

III ОРГАНИЗАЦИЈА ЦЕНТРА И ЗАПОСЛЕНО ОСОБЉЕ

1. Организација Центра

У складу са: Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/08, 37/10, 39/11- др. правилник и 1/2012 – др. правилник, 51/19 и 12/2020), Одлуком о социјалној заштити Града Новог Сада („Сл.лист Града Новог Сада“, бр. 38/2011, 10/2012, 34/2017, 42/2018. и 55/2019.), Решењем о утврђивању броја стручних и других радника, чији се рад финансира из републичког буџета, на пословима јавних овлашћења у Центру за социјални рад Града Новог Сада и Решењем о давању сагласности на број и структуру запослених у Центру за социјални рад Града Новог Сада који се финансирају из буџета Града Новог Сада („Сл.лист Града Новог Сада“, бр. 37/17.), послови у Центру су организовани према специфичним карактеристикама група корисника, према функцијама, односно према природи радних процеса. Послови су груписани на:

- послове социјалног рада;
- управно-правне послове;
- финансијско-административне послове и послове плана и анализе и
- техничке и помоћне послове.

Конкретизацијом ових принципа у Центру су формиране следеће Службе, Одељења и организационе јединице:

1. Служба за пријем и управно-правне послове;
2. Служба за заштиту деце и младих;
3. Служба за заштиту одраслих и старих;
4. Дневни боравак за децу и младе из породица у ризику;
5. Саветовалиште за брак и породицу;
6. Финансијско-рачуноводствени послови;
7. Информатички и аналитичко плански послови;
8. Прихватилиште за децу „Сигурна дечија кућа“;
9. Прихватилиште за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“;
10. Економско-технички послови;
11. Одељење Центра у Беочину;
12. Одељење Центра у Сремским Карловцима.

У оквиру Службе за пријем и управно-правне послове, посебно је формирана:

1. Пријемна канцеларија и
2. Канцеларија за материјална давања.

2. Запослено особље

У Центру за социјални рад Града Новог Сада је 31. децембра 2020. године радило је 135 радника на неодређено време. Овде треба напоменути да је новосадски Центар међуопштински и да део радника обавља послове за Општине Беочин и Сремски Карловци и приказује се кроз извештаје о раду Одељења у Беочину као и за Општину Сремски Карловци.

Укупан број радника на неодређено време према извору финансирања

Извор финансирања	Број радника
Републички буџет	66
Градски буџет	69
УКУПАН БРОЈ РАДНИКА	135

Број радника запослених на неодређено време према врсти посла и извору финансирања

Врста послова	Репуб. буџет	Градски буџет	Укупно
Стручни радници и сарадници	56	46	102
Административно-финансијски	8	4	12
Помоћно-технички	2	19	21
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	66	69	135

Структура стручних радника према профилу

Стручни профил	Укупно
Социјални радник	23
Правник	10
Психолог	29
Педагог	15
Социолог	5
Специјални педагог	1
УКУПАН БРОЈ СТРУЧНИХ РАДНИКА	85

Поређећи број и структуру запослених, крајем 2020. године, у односу на претходне године, може се уочити да се број запослених радника констатно смањује. Број запослених крајем 2020. године (на дан 31.12.2020.) је, у Центру за социјални рад Града Новог Сада са Одељењима, за 37 извршиоца мањи у односу на 2014. годину (када је уведена забрана запољшавања). Највећи број ових запослених чија радна места нису попуњена јесу стручни радници. Уз константно растући број корисника, све сложенију проблематику којом се бави Центар, увођење нових категорија корисника, нових услуга, пораст броја права, мера, услуга и стручних

поступака које пружа Центар, смањење броја запослених значајно отежава рад Центра.

Пројектна активност Центра за социјални рад Града Новог Сада у 2020. години

У току 2020. године, у Центру за социјални рад Града Новог Сада, реализоване су следеће програмске и пројектне активности:

1. „Свретиште за децу улице“;
2. „Преноћиште за бескућнике и бескућнице“;
3. „Радна активација за смањење сиромаштва корисника социјалне заштите“;
4. „Припрема специјализованог програма психолошке подршке у Сигурној женској кући“
5. Јавни рад - „За грађане Новог Сада“

IV УСЛОВИ РАДА

Услови рада у Центру за социјални рад Града Новог Сада се постепено побољшавају последњих неколико година. Побољшање је везано за проширење пословног простора, куповину и обнову канцеларијског намештаја, повећање броја рачунара, куповину и повећање броја друге техничке опреме.

Канцеларијски простор – Након надоградње спрата 2009. године, Центар је повећао број канцеларија за девет и једну салу. Центар располаже са укупно 69 канцеларија и две сале.

Опремљеност пословног простора – Простор за краткотрајно и дневно збрињавање корисника је адекватно опремљен и континуирано се обнавља, односно одржава се на добром нивоу. Ситуација по канцеларијама је разнолика. Новоизграђени простор и канцеларије у њему су опремљени новим намештајем и пратећом техничком опремом док по пређашњим канцеларијама има и старог и новог намештаја.

Техничка опремљеност – Центар располаже са 138 рачунара и осам лаптоп рачунара. Од остале опреме, Центар има 76 штампача, 11 скенера, два фотокопир апарата, један видео-бим и видео надзор са 21 камером које омогућавају надзор простора на којем се налази: управна зграда (Змај Огњена Вука 13 и 15), Прихватилиште за децу „Сигурна дечија кућа“, Дневни боравак за децу и младе из породица у ризику и контејнери за преноћиште бескућника који се налазе уз Центар. Видео и сигурносни систем је обезбеђен и за Прихватилиште за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“ (са једанаест камера) и Саветовалиште за брак и породицу (са четири камере). Све канцеларије имају

клима уређаје. У току 2016. Године, Центар је обезбедио и 52 паник тастера како би повећао безбедност запослених.

Возни парк - Центар је, у току 2020. године, располагао са шест аутомобила (од којих су три на граници употребљивости) једним комби-возилом и једним пик-ап возилом.

У РЕАЛИЗАЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО-ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ

1. Кретање укупног броја корисника по старосним групама

Старосна група	2019.	%	2020.	%	Индекс
Деца	7.133	30,56	7.215	29,41	101
Млади	1.689	7,24	1.853	7,55	110
Одрасли	10.608	45,45	11.060	45,1	104
Старији	3.909	16,75	4.405	17,95	113
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	23.339	100	24.533	100	105

Кретање укупног броја корисника- У току 2020. године број корисника Центра се повећао, у односу на 2019. годину, за 1.194 корисника, односно 5%. Индекс укупног броја корисника Центра за социјални рад, у односу на претходну годину, износи 105. Од 24.533 корисника, њих 16.803 (68,5%) су корисници из претходних година. То су, у већини случајева, трајни или вишегодишњи корисници социјалне и породично-правне заштите (старатељство, новчана социјална помоћ, додатак и увећани додатак за помоћ и негу другог лица, смештај у установе социјалне заштите, породични смештај и слично). Новоевидентираних корисника, у 2020. години, је било 3.956 (16,1%), док је реактивираних било 3.774 (15,4%).

Процентуална структура- Посматрано по старосним групама у укупном броју корисника деца чине 29,41%, млади 7,55%, одрасла лица 45,1% и остарела лица 17,95%. У 2020. години је дошло до повећања броја корисника у све четири старосне групе (деца, млади, одрасли и старији). Процентуални однос старосних група корисника је сличан као и претходне године.

У току 2020. године 29.201 грађанин Града Новог Сада се обратио Центру за разне врсте услуга. Поред 24.533 корисника услуга Центра, 4.535 грађана се обратило за разне врсте уверења (уверење о пословној способности, уверење за родитељски додатак и сл.) и 133 лица Прихватилишту за жене и децу угрожене породичним насиљем «Сигурна женска кућа».

Корисници услуга социјалне и породично-правне заштите које пружа Центар, чине 8,1% укупног броја становника Града Новог Сада (процењен број становника за 2019. годину).

У 2020. години у Центру је евидентирано 29.937 новопримљених предмета.

2. Кретање укупне реализације права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и стручних поступака

Услуге социјалне и породично-правне заштите	2019.	2020.	%
Старатељство	616	601	1,34
Непосредно старатељство	301	307	0,69
Привремено старатељство	393	388	0,87
Привремено колизијско старатељство	6	3	0,007
Усвојење	3	10	0,02
Упућивање на прилагођавање за усвојење	3	7	0,016
Превентивни надзор	19	23	0,05
Корективни надзор	1	6	0,013
Покретање поступка за изрицање мере за заштиту од насиља у породици	2	0	0
Покретање поступка за потупно лишење родитељског права	13	6	0,013
Покретање поступка за делимично лишење родитељског права	3	3	0,007
Покретање поступка за лишавање пословне способности	52	17	0,04
Надзор над спровођењем мере васпитног налога	49	36	0,08
Помоћ и провера при извршењу васпитне мере посебне обавезе	105	51	0,11
Помоћ и провера при извршењу мере појачаног надзора од стране родитеља	28	21	0,05
Помоћ и провера при извршењу мере појачаног надзора у другој породици	1	0	0
Појачан надзор од стране органа старатељства	53	48	0,11
Помоћ и провера при извршењу мере појачаног надзора у одговарајућој установи	14	8	0,02
Упућивање у васпитну установу	1	2	0,004
Упућивање у васпитно-поправни дом	11	13	0,03
Помоћ и одржавање везе са малолетником при издржавању казне малолетничког затвора	7	5	0,01
Новчана социјална помоћ	4.313	3.645	8,15
Увећана новчана социјална помоћ	2.782	2.562	5,73
Додатак за помоћ и негу другог лица	1.614	1.619	3,62
Увећани додатак за помоћ и негу другог лица	1.782	1.762	3,94
Посебна новчана накнада	14	20	0,04
Једнократна новчана помоћ	3.847	3.639	8,13

Интервентне новчане помоћи	44	22	0,05
Ванредна једнократна новчана помоћ	2.405	2.237	5
Накнада трошкова сахрањивања	99	67	0,15
Опрема код првог смештаја	24	21	0,05
Помоћ у натури	14	17	0,04
Почетна процена	2.884	2.720	6,08
Поновни преглед	1.155	1.070	2,39
Усмерена процена	16	22	0,05
План услуга	811	760	1,7
Евалуација плана услуга	158	292	0,65
Неодложне интервенције	113	101	0,22
Конференција случаја	8	4	0,009
Одређивање опште подобности за усвојење	9	7	0,01
Процена опште подобности усвојитеља	8	9	0,02
Процена опште подобности за хранитељство	38	57	0,13
Процена конкретне подобности сродника за пружање услуга породичног смештаја	3	2	0,004
Процена конкретне подобности кандидата за пружање услуга породичног смештаја	5	2	0,004
Процена подобности старатеља	143	150	0,33
Упућивање на специјалистичку процену	6	2	0,004
Заступање	191	139	0,31
Праћење (мониторинг)	782	769	1,72
Други стручни поступци	6.401	5.963	13,33
Дневни боравак	392	384	0,86
Помоћ у кући	311	296	0,66
Упућивање на услуге у локалној заједници (клуб, обданиште, продужени боравак, летовање)	3	1	0,002
Интервенције и посредовање код других институција	76	90	0,2
Лични пратилац	482	418	0,93
Становање уз подршку	5	5	0,01
Персонална асистенција		34	0,07
Индивидуално саветовање	1.477	1.636	3,66
Саветодавно усмеравање породице	853	771	1,72
Медијација	4	3	0,007
Породична терапија	111	91	0,2
Смештај у сродничку породицу	57	60	0,13
Смештај у другу породицу	216	218	0,49
Смештај у установу социјалне заштите	1.404	1.264	2,82
Смештај у прихватилиште/прихватну станицу	162	124	0,28
Социјално становање у заштићеним условима	26	25	0,05
Сигурна кућа	103	68	0,15
Привремени и повремени смештај – „Предах смештај“ и сл.	22	19	0,04

Становање у малој кућној заједници	9	19	0,04
Друга врста смештаја	3	8	0,02
Налаз и мишљење суду за заштиту права детета	35	13	0,03
Налаз и мишљење суду за вршење родитељског права	322	266	0,59
Налаз и мишљење суду за регулисање личних односа деце и родитеља	53	42	0,09
Налаз и мишљење суду за издржавање детета	6	4	0,009
Налаз и мишљење суду за лишење родитељског права	15	10	0,02
Налаз и мишљење суду о целисходности за покретање припремног поступка	27	48	0,11
Налаз и мишљење суду у кривичном поступку	296	359	0,8
Налаз и мишљење суду у прекршајном поступку	145	123	0,27
Налаз и мишљење суду у другим поступцима	18	23	0,05
Налаз и мишљење суду за продужење родитељског права	3	2	0,004
Налаз и мишљење суду о сврсисходности изрицања мера за заштиту од насиља	61	63	0,14
Налаз и мишљење суду у поступку за лишење пословне способности	6	5	0,01
Налаз и мишљење суду у поступцима за насиље у породици	123	157	0,35
Налаз и мишљење суду у поступку заштите права корисника	2	2	0,004
Налаз и мишљење суду о подобности родитеља за вршење родитељског права	5	7	0,01
Налаз и мишљење предшколској установи	3	1	0,002
Налаз и мишљење школи	15	10	0,02
Налаз и мишљење здравственој установи	12	8	0,02
Налаз и мишљење установи социјалне заштите	448	241	0,54
Налаз и мишљење полицији	758	959	2,14
Налаз и мишљење служби запошљавања	1	1	0,002
Налаз и мишљење локалној самоуправи	19	6	0,01
Налаз и мишљење другим институцијама	714	870	1,94
Издавање потврда и уверења	6.378	6.434	14,38
Сагласност за склапање брака	3	1	0,002
Сагласност за управљање имовином	31	22	0,05
Сагласност за располагање имовином (наследничке изјаве, отуђење имовине...)	318	294	0,66
УКУПНО	46.883	44.740	100

У току 2020. године реализовано је 44.740 права, мера, услуга и стручних поступака социјалне и породично –правне заштите.

5.1. СЛУЖБА ЗА ПРИЈЕМ И УПРАВНО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

У складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад („Сл. Гласник РС“, бр. 59/2008, 37/2010, 39/2011 – др. правилник и 1/2012. – др.правилник, 51/19 и 12/2020) односно Статутом Центра, основана је Служба за пријем и управно-правне послове. У оквиру службе формирне су:

1. Пријемна канцеларија и
2. Канцеларија за материјална давања.

Служба обавља све управно-правне послове за грађане, у поступцима остваривања права из области социјалне заштите и све правне послове у надлежности органа старатељства.

Служба за пријем и управно-правне послове има 25 запослених стручних и администаритвних радника на неодређено и одређено време и 16 правника.

Стручни радници Службе за пријем и управно-правне послове су, током 2020. године похађали следеће обуке, семинаре, конференције, округле столове и слично:

1. „Унапређење компетенција стручних радника у ЦСР у примени популационе политике“
2. „Како оспособити запослене у циљу превенције од пандемије и осталих ризика по здравље запослених и корисника услуга социјалне заштите-искуства из пандемије“
3. Трибина-Шта знама о старатељској заштити?
4. „Основна обука за посреднике-медијаторе“
5. „Етичка сензитивност“
6. „Обука из области права на заштиту података о личности за запослене у градским управама, установама и јавним предузећима, чији је оснивач Град Нови Сад“
7. „Објективност извештавања у случајевима насиља“
8. „Унапређење услуга подршке ПЛХИВ и превенције ХИВ-а у заједници“
9. „Једнакост пред законом као предуслов за запошљавање особа са инвалидитетом EQUALIZER“
10. „Мапирање локалних услуга доступних жртвама трговине људима“

Пријемна канцеларија

Делатност Пријемне канцеларије обухвата следеће послове:

- контакт са свим лицима који се Центру обраћају непосредно, телефонски или путем електронске комуникације;
- утврђивање сврхе обраћања, могућих начина решавања проблема (не само у оквиру рада Центра већ и шире друштвене заједнице), процесуирање захтева у којима се утврди потреба за радом Центра (провера евиденције о претходним

обраћањима, повезивање или евидентирање лица у базу корисника и отварање пријемног листа);

- процесуирање дописа који су стигли од физичких и правних лица (Суд, Полицијска управа, здравствене установе, Градска управа, невладине организације и сл.);

- писмена комуникација са физичким и правним лицима на бази кратке, основне информације, када нема потребе за покретањем поступка и укључивањем других служби у Центру;

- вођење евиденције усвојених лица.

У Пријемној канцеларији, у току 2020. године, радила су три стручна радника.

Канцеларија за материјална давања

Канцеларија за материјална давања бави се пословима решавања по захтевима за: новчану социјалну помоћ, додатак и увећани додатак за помоћ и негу другог лица, једнократне и интерветне новчане помоћи. У раду се поштује територијални принцип рада, што значи да је сваки стручни радник задужен за одређени реон у Граду Новом Саду.

У току 2020. године, поднето је 1.456 нових захтева за новчану социјалну помоћ. Ово право је, у току 2020. године, остварило 2.484 породице са 5.903 чланова.

3. Кретање броја корисника новчане социјалне помоћи од 2016. до 2020. године

Године	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Број корисника	12.164	10.133	8.275	6.609	5.903
Ланчани индекс	100	83	82	80	89

У Табели бр. 3 може се видети кретање броја корисника новчане социјалне помоћи у петогодишњем периоду, од 2016. – 2020. године. Број корисника, у посматраном периоду, је највећим делом у паду. У току 2020. године број корисника новчане социјалне помоћи је био мањи за 11% у односу на претходну годину.

Право на једнократну новчану помоћ, у току 2020. године, је остварило је 2.786 лица, којима је одобрено је 3.644 једнократних новчаних помоћи. Одобрено је 24 интерветне једнократне помоћи.

У буџету Града Новог Сада, у току 2020. године, су обезбеђена средства за набавку уџбеника, за децу из породица које остварују право на новчану социјалну помоћ, породица са троје и више деце која остварују право на дечији додатак, децу без родитељског старања која су смештена у хранитељске породице и за децу са сметњама у развоју, од првог до осмог разреда основне школе. Ово право је остварило 2.237 деце.

Крајем 2020. године Град Нови Сад је обезбедио средства за исплату 7.850 новогодишњих интервентних помоћи, у складу са Закључком Градског већа и то за три групе корисника: деца са сметњама у развоју – 1.292, корисници новчане социјалне помоћи – 1.804 и пензионери са најнижом пензијом – 4.754.

Као и ранијих година, Град је обезбедио средства за следеће субвенције које остварују корисници новчане социјалне помоћи:

- 50% месечног износа комуналних услуга – право је користило од 300 до 400 породица корисника новчане социјалне помоћи и око 650 породица корисника додатка за помоћ и негу другог лица. Број породица који је остварио ово право се мења у току године, од месеца до месеца, а у вези је са променом броја лица која су остварила право на новчану социјалну помоћ и додаток за помоћ и негу другог лица. Право се остварује преко ЈКП Информатика;
- 50% износа за месечну карту – право могу да оставаре сви носиоци права на новчану социјалну помоћ. Право се остварује преко Јавног градског саобраћајног предузећа Нови Сад;
- право на ланч пакете – могу да остваре сви корисници новчане социјалне помоћи у сеоским насељима.

У току 2020. године, Канцеларији за материјална давања поднето је 34 захтева за накнаду трошкова сахрањивања.

Право на додаток за помоћ и негу другог лица је, у току 2020. године, реализовало је 1.619 корисника, а право на увећани додаток за помоћ и негу другог лица 1.762 корисника.

4. Кретање укупног броја корисника додатка и увећаног додатка за помоћ и негу другог лица од 2016. до 2020. године

Година	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Број корисника	3.112	3.233	3.353	3.396	3.381
Ланчани индекс	102	104	104	101	99

У Табели бр. 4 приказано је кретање броја корисника додатка и увећаног додатка за помоћ и негу другог лица у петогодишњем периоду од 2016. до 2020. године. Број корисника константно је у благом порасту у посматраном период, сем последње године када је у благом паду.

У циљу унапређења сарадње са институцијама у локалној заједници, размене знања и искуства те пружања подршке пројектима и истраживањима намењених сиромаштву, један представник и заменик из Канцеларије за материјална давања (од 2013. године) учествује у раду Мобилног тима Града Новог Сада који се бави техничком подршком у инклузији Рома.

Канцеларија за материјална давања има добру сарадњу са Градским Црвеним крстом, Градском управом за социјалну и дечију заштиту, Комесаријатом за избегла и расељена лица, Националном службом за запошљавање, ЈКП Информатиком. Ради квалитетнијег пружања услуга неопходно је успоставити бољу сарадњу и са другим институцијама у локалној заједници као и успоставити ближе контакте са невладиним сектором и донаторима.

Од 2015. године, свакодневно се води евиденција и ажурирају подаци о свим лицима која се обрађују Служби извршних органа Града Новог Сада, Сектору за правне и опште послове-Отворена канцеларија.

Правни послови

Правни послови обухватају примену управно-процесних правила у вођењу поступка и доношењу одлука у управним стварима чије је решавање законом поверено Центру за социјални рад.

Запослени на овим пословима поред управних, обављају и:

- правне послове у вези покретања судских и других поступака из породичних односа, заштите права детета, односно права другог неспособних лица и у другим случајевима када су учешће или активна легитимација органа старатељства прописани законом;
- послове вођења евиденције о: издржаваним лицима; деци без родитељског старања смештеној у институцијама социјалне заштите; деци без родитељског старања смештеној у хранитељске породице; деци ометеној у развоју на смештају у институцијама социјалне заштите; малолетним учиниоцима кривичних дела којима је изречена мера упућивања у заводске установе; деци под старатељством; усвојеницима и усвојитељима; одраслим и старим лицима под старатељством; одраслим и старим лицима смештеним у установама социјалне заштите; укњижби заложног права корисника; свим предметима по жалби; свим предметима у којима се Центар појаљује као странка у судском спору; свим другим чињеницама из делокруга рада Центра. Издаје уверења о свим чињеницама о којима се води службена евиденција и сва друга уверења у оквиру делатности и овлашћења поверених Центру за социјални рад;
- послове информисања, правног саветовања запослених стручних радника ангажованих у другим Службама; учешћа у процени, планирању и реализацији услуга и мера социјалне заштите и старатељске заштите у сарадњи са запосленима на стручним пословима у социјалној заштити и др.

Напомена о практичном раду службе

Од марта 2020. године Служба је радила у измењеним околностима услед пандемије Covida19. Запослени су обављали послове ван радног времена, сачињени су приоритети у поступању, није било кашњења нити нерешених захтева. Неки послови су рађени смањеним обимом, док су други били у повећању. Рад Службе је био усмерен пре свега на унутрашњу организацију и сарадњу са одређеним установама и институцијама у ситуацији хитног поступања (Градске управа, Министарство, Црвени крст и сл.). Рад са странкама је реорганизован према епидемиолошким препорукама надлежних у смислу њиховог рестриктивног доласка. Омогућено је свим странкама да 24 сата имају могућност да поднесу захтев, сем електронским путем и поштом, остављањем писмена у поштанско сандуче испред зграде Центра.

5.2. СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И МЛАДИХ

Служба за заштиту деце и младих се бави заштитом интереса и права следећих категорија корисника: **деце и младих без родитељског старања; деце која су занемарена или у ризику од занемаривања; деце и младих жртава насиља; деце која су жртве трговине људима; деце из породица са поремећеним породичним односима; деце са сметњама у развоју и инвалидитетом; деце и младих са проблемима у понашању и остале деце и младих.**

У реализацији социјалне и породично-правне заштите присутне су следеће услуге: усвојење, старатељство, привремено старатељство, смештај у хранитељску породицу, смештај у установу социјалне заштите, додатак за помоћ и негу другог лица и увећани додатак, дневни боравак, лични пратилац, привремено становање деце и омладине без родитељског старања у становима којима располаже Град, смештај у прихватилиште, једнократне новчане помоћи, опрема код првог смештај и др.

Током 2020. године у Служби за заштиту деце и младих била су ангажована 33 стручна радника (28 водитеља случаја, четири супервизора и руководиоца) од тога 15 психолога, 9 педагога, 9 социјалних радника.

Сви стручни радници имају лиценце за рад на пословима водитеља случаја/супервизора.

Јачање професионалних капацитета запослених омогућено је on-line учешћем на следећим едукацијама, радионицама, огруглим столовима и конференцијама:

- Конференција - „Унапређење компетенција стручних радника у центрима за социјални рад у примени мера популационе политике”

- Међународна конференција „Логопедске новости – помаци у третману говорно језичких поремећаја“;

- Округли сто „Како оспособити запослене у циљу превенције од пандемија и осталих ризика по здравље запослених и корисника услуга социјалне заштите – искуства из пандемије“;
- Консултативна радионица „Мерење, подизање свести и ангажовање политика ради унапређења борбе против злоупотребе дечјег рада и принудног рада“;
- Четврта међународна научно-стручна конференција „Право на људско достојанство“ у организацији Покрајинског заштитника грађана – омбудсмана и Института за криминолошка и социолошка истраживања из Београда;
- Обука о дечијим браковима:
- Стручни скуп "Подршка породицама из осетљивих друштвених група у доба короне";
- Округли сто "Етичка сензитивност";
- Обука "Позитивно родитељство";
- Обука "Развод родитеља и заштита деце";
- „Објективност извештавања у случајевима насиља“ у оквиру пројекта „Нови Сад за једнакост девојака и девојчица ромске националности“;
- Конференција Виктимолошко друштво Србије под називом COVID-19 на Балкану- Обрасци виктимизације и права жртава;
- УНИЦЕФ - Тренинг за практичаре у систему здравља, предшколског образовања и социјалне заштите;
- Обука „ Вештине комуникације са тешким странкама“;
- Обука „Основи медијације“

Стручни радници Службе за заштиту деце и младих су, у 2020. години, својим радом обухватили 7.932 корисника.

5. Кретање укупног броја корисника по основним категоријама

Деца и млади	2019.	%	2020.	%	Индекс
Деца и млади без родитељског старања	373	5,34	410	5,17	110
Деца занемарена или у ризику од занемаривања	594	8,5	599	7,55	101
Деца жртве насиља	1.286	18,4	1.942	24,48	151
Деца и млади жртве трговине људима и експлоатације	36	0,51	44	0,55	122
Деца и млади са сметњама у развоју и ивадитетом	1.083	15,5	1.099	13,85	101
Деца и млади са проблемима у понашању и у сукобу са законом	1.342	19,21	1.435	18,09	107
Поремећени породични односи	1.278	18,3	1.348	16,99	105
Остала деца и млади	993	14,22	1.055	13,3	106
УКУПАН БРОЈ	6.985	100	7.932	100	113

Кретање укупног броја деце и младих- Индекс укупног броја корисника у Служби за заштиту деце и младих, у односу на претходну годину износи 113, што значи да је број корисника већи за 13%. Број обухваћене деце и младих зависи од низа фактора: врсте проблема, њихових потреба, могућности заједнице да одговори на потребе, врсте поступака и неопходних облика заштите, законских прописа и сл.

Процентуална структура- Структура деце и младих, по подгрупама, у 2020. години, је следећа: деца без родитељског старања – 5,17%; деце занемарена или у ризику од занемаривања – 7,55%; деца жртве насиља – 24,48%; деца и млади жртве трговине људима – 0,55%; деца са сметњама у развоју – 13,85%; деца и млади са проблемима у понашању и у сукобу са законом – 18,09%; деца, млади из породица са поремећеним породичним односима – 16,99% и остала деца и млади – 13,3%. Може се уочити да је у свим категоријама деце и младих дошло до пораста броја корисника, док је структура слична као претходне године.

Анализа корисника према категоријама

Деца без родитељског старања

У категорији деце и младих без родитељског старања, у току 2020. године, евидентирано је 410 корисника, што у односу на претходну годину представља смањење броја корисника за 10%.

Структуру деце и младих без родитељског старања, према поткатегоријама чине: деца чији су родитељи преминули – 40 (9,76%), деца чији су родитељи спречени да врше родитељску дужност – 95 (23,17%) деца чији су родитељи лишени родитељског права – 144 (35,12%), деца напуштена од стране родитеља – 131 (31,95%).

Деца занемарена или у ризику од занемаривања

У категорији деце која су занемарена или у ризику од занемаривања, у току 2020. године, евидентирано је 599 корисника. У односу на претходну годину, то представља повећање броја корисника за 1%.

У структури деце која су занемарена или у ризику од занемаривања налазе се следеће поткатегорије: деца чији су родитељи злоупотребили родитељско/старатељско право – 14 (2,34%) и деца која су занемарена, односно чији родитељи неадекватно врше родитељско/старатељско право – 585 (97,66%).

Деца жртве насиља

У току 2020. године, у категорији деце жртава насиља, које је својим радом обухватила Служба за заштиту деце и младих, је евидентирано 1.942 корисника. Број деце жртава насиља је у 2020. години порастао за 51%. Структуру жртава, према врсти насиља, је следећа: жртве физичког насиља – 483 (24,87%); жртве сексуалног насиља – 77(3,96%); жртве емоционалног насиља - 1.382 (71,16 %).

Деца и млади жртве трговине људима

У току 2020. године, у категорији деце и младих жртава трговине људима, евидентирано је 44 корисника, што представља повећање броја од 22% у односу на претходну годину. Структуру ових корисника (према врсти проблема) чине: жртве сексуалне експлоатације – 3 (6,82%); просјачење– 20(45,45%); закључење принудног брака -4 (9,09%) остали облици експлоатације – 2 (4,54%) и жртве трговине људима – 15 (34,09%).

Деца и млади са сметњама у развоју и инвалидитетом

У категорији деце и младих са сметњама у развоју и инвалидитетом, у току 2020. године, евидентирано је 1.099 корисника, што представља повећање броја корисника за 1% у односу на претходну годину.

Деца и млади из ове категорије су разврстани према следећим врстама проблема: телесни инвалидитет – 348 (31,66%); интелектуални инвалидитет – 300 (27,3%); ментални инвалидитет – 70 (6,37%); сензорни инвалидитет – 63 (5,73%); первазивни развојни поремећај -181 (16,47%); вишеструка ометеност – 137 (12,46%).

Деца и млади са проблемима у понашању

У категорији деце и младих са проблемима у понашању, у току 2020. године, евидентирано је 1.435 корисника, што представља повећање броја корисника за 7% у односу на претходну годину.

Старосна структура деце и младих са проблемима у понашању је, према Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (Члан 3) дефинисана на следећи начин:

„Малолетник је лице које у време извршења кривичног дела навршило четрнаест, а није навршило осамнаест година.

Млађи малолетник је лице које је у време извршења кривичног дела навршило четрнаест, а није навршило шеснаест година.

Старији малолетник је лице које је у време извршења кривичног дела навршило шеснаест, а није навршило осамнаест година.

Млађе пунолетно лице је лице које је у време извршења кривичног дела навршило осамнаест, а у време суђења није навршило двадесет једну годину .“

Деца и млади, из ове категорије корисника, су разврстани према следећим врстама проблема: сукоб са законом – вршење кривичних дела – 805 (56,1%), сукоб са законом – вршење прекршаја – 247 (17,21%), асоцијално понашање – 245 (17,07%), скитња- 4 (0,28%), страни малолетници без пратње- 2 (0,14%), сукоб са родитељима- 52 (3,62%), угрожавање сопствене безбедности – 48(3,34%), угрожавање безбедности других лица -8 (0,56%); злоупотреба дрога и других опојних средстава – 19 (1,32%) и злоупотреба алкохола- 2 (0,14%); сукоб са заједницом – 3(0,21%).

Поремећени породични односи

У категорији корисника из породица са поремећеним породичним односима, у току 2020. године, евиденирано је 1.348 корисника, што је за 5% више у односу на претходну годину.

Корисници из ове категорије се групишу према следећим врстама потреба и проблема: деца са нерешеним односима родитеља око начина вршења родитељског права – 1.310 (97,18%); партнерски конфликти – 15(1,11%) и остали конфликти у породици – 23(1,71%).

Из дате структуре се може уочити да је највећи проценат корисника из поткатеорије деце са нерешеним односима родитеља око начина вршења родитељског права – 97% (односно деца родитеља у бракоразводном спору/ прекиду ванбрачне заједнице).

Остала деца и млади

У категорији остале деце и младих, у току 2020. године, евидентирано је 1.055 корисника, што је за 6% већи број него претходне године.

Ову категорију чине корисници са следећим потребама и проблемима: губитак значајне особе – 3(0,28%); недостатак једног родитеља/непотпуна породица – 8(0,76%); ограничене способности и изражене тешкоће за самосталан живот – 8(0,76%); бескућништво/скитња 3(0,28%); припадност ромској популацији 2(0,19%); самозанемаривање– 1 (0,09%); остале врсте потреба и проблема – 881 (83,51%) и остале врсте искључености 149 (14,12%).

У поткатеорију осталих врста потреба и проблема улазе лица којима је потребна: сагласност за располагање имовином (наследичке изјаве, отуђење имовине); сагласност за управљање имовином; сагласност за склапање брака; разне врсте уверења и сл.

Реализација права, мера и услуга социјалне заштите и породично-правне заштите и стручних поступака

6. Кретање услуга социјалне и породично-правне заштите

Услуге социјалне и породично-правне заштите	2019.	2020.	%
Старатељство	149	152	1,4
Непосредно старатељство	154	145	1,33
Привремено старатељство	50	54	0,5
Привремено колизијско старатељство	6	3	0,03
Усвојење	3	10	0,09
Упућивање на прилагођавање за усвојење	3	7	0,06
Превентивни надзор	19	23	0,22
Корективни надзор	1	6	0,05
Покретање поступка за изрицање мера за заштиту од насиља у породици	2	0	0
Покретање поступка за потупно лишење родитељског права	13	6	0,05
Покретање поступка за делимично лишење родитељског права	3	3	0,03
Надзор над спровођењем мере васпитног налога	49	36	0,33
Помоћ и провера при извршењу васпитне мере посебне обавезе	105	51	0,47
Помоћ и провера при извршењу мере појачаног надзора од стране родитеља	28	21	0,19
Појачан надзор од стране органа старатељства	53	48	0,44
Помоћ и провера при извршењу мере појачаног надзора у другој породици	1	0	0
Појачан надзор уз дневни боравак у одговарајућој установи за васпитање и образовање малолетника	14	8	0,07
Упућивање у васпитну установу	1	2	0,02
Упућивање у васпитно-поправни дом	11	13	0,12
Помоћ и одржавање везе са малолетником при издржавању казне малолетничког затвора	7	5	0,05
Додатак за помоћ и негу другог лица	716	751	6,91
Увећани додатак за помоћ и негу другог лица	438	438	4,03
Једнократна новчана помоћ	334	293	2,7
Опрема код првог смештаја	24	21	0,19
Помоћ у природи	14	12	0,11
Ванредна једнократна новчана помоћ	65	92	0,85
Почетна процена	1.012	959	8,83
Поновни преглед	373	448	4,12
Усмерена процена	14	18	0,16
План услуга	345	336	3,09
Евалуација плана услуга	99	135	1,24
Неодложне интервенције	42	33	0,3

Конференција случаја	8	4	0,04
Одређивање опште подобности за усвојење	9	7	0,06
Процена опште подобности усвојитеља	8	9	0,08
Процена опште подобности за хранитељство	38	57	0,52
Процена конкретне подобности сродника за пружање услуга породичног смештаја	3	2	0,02
Процена конкретне подобности кандидата за пружање услуга породичног смештаја	5	2	0,02
Процена подобности старатеља	15	29	0,27
Упућивање на специјалистичку процену	1	0	0
Заступање	70	45	0,41
Праћење (мониторинг)	233	261	2,4
Други стручни поступци	1.909	1669	15,37
Дневни боравак	200	174	1,6
Упућивање на услуге у локалној заједници (клуб, обданиште, продужени боравак, летовање)	3	1	0,01
Интервенције и посредовање код других институција	70	83	0,76
Лични пратилац	482	418	3,85
Становање уз подршку	5	5	0,05
Персонална асистенција		5	0,05
Индивидуално саветовање	826	830	7,64
Саветодавно усмеравање породице	800	739	6,8
Медијација	4	3	0,03
Породична терапија	16	16	0,15
Смештај у сродничку породицу	57	60	0,55
Смештај у другу породицу	214	215	1,98
Смештај у установу социјалне заштите	79	62	0,57
Смештај у прихватилиште/прихватну станицу	100	71	0,65
Становање у малој кућној заједници		2	0,02
Налаз и мишљење суду за заштиту права детета	35	13	0,12
Налаз и мишљење суду за вршење родитељског права	322	266	2,45
Налаз и мишљење суду за регулисање личних односа деце и родитеља	53	42	0,39
Налаз и мишљење суду за издржавање детета	6	4	0,04
Налаз и мишљење суду за лишење родитељског права	15	10	0,09
Налаз и мишљење суду о целисходности за покретање припремног поступка	27	48	0,44
Налаз и мишљење суду у кривичном поступку	296	359	3,31
Налаз и мишљење суду у прекршајном поступку	145	123	1,13
Налаз и мишљење суду у другим поступцима	13	23	0,21
Налаз и мишљење суду о свисисходности изрицања мера за заштиту од насиља	20	15	0,14

Налаз и мишљење суду у поступцима за насиље у породици	22	31	0,28
Налаз и мишљење суду у поступку заштите права корисника	1	2	0,02
Налаз и мишљење суду о подобности родитеља за вршење родитељског права	5	7	0,06
Налаз и мишљење предшколској установи	3	1	0,01
Налаз и мишљење школи	15	9	0,08
Налаз и мишљење здравственој установи	9	6	0,05
Налаз и мишљење установи социјалне заштите	77	29	0,27
Налаз и мишљење полицији	141	162	1,49
Налаз и мишљење локалној самоуправи	5	0	0
Налаз и мишљење другим институцијама	163	216	1,99
Издавање потврда и уверења	96	467	4,3
Сагласност за склапање брака	3	1	0,01
Сагласност за управљање имовином	31	28	0,27
Сагласност за располагање имовином (наследничке изјаве, отуђење имовине...)	120	101	0,93
УКУПНО	10.926	10.861	100

У току 2020. године реализовано је 10.861 права, мера, услуга и стручних поступака, у Служби за заштиту деце и младих.

Реализација услуга социјалне заштите према категоријама корисника

Деца и млади без родитељског старања

У току 2020. године, деци и младима без родитељског старања пружено је 1.515 права, мера услуга и стручних поступака, и то: старатељство – 132, непосредно старатељство – 127, привремено старатељство – 12, усвојење – 10 упућивање на прилагођавање за усвојење – 6, смештај у сродничку породицу – 45, смештај у другу породицу – 148, смештај у установу социјалне заштите – 26, смештај у прихватилицу/прихватну станицу – 7, једнократна новчана помоћ – 89, дневни боравак – 6, индивидуално саветовање – 60, саветодавно усмеравање породице – 41 и остале услуге и стручни поступци: почетна процена – 24, поновни преглед – 127, план услуга – 141, праћење – мониторинг – 59, други стручни поступци – 147 и сл.

Структура права, мера и услуга социјалне породично-правне заштите, које су пружене деци без родитељског старања, је следећа: старатељство – 8,71%, смештај у другу породицу – 9,77%, непосредно старатељство – 8,38%, једнократна новчана помоћ – 5,87%, смештај у сродничку породицу – 2,97%, праћење(мониторинг) – 3,89%, индивидуално саветовање – 3,96%, саветодавно усмеравање породице – 2,71%, поновни преглед – 8,38%, план услуга – 9,31%, други стручни поступци – 9,7% и сл.

Деца занемарена или у ризику од занемаривања

Категорији деце која су занемарена или у ризику од занемаривања су, у току 2020. године, пружено је 1.072 права, мера, услуга и стручних поступака и то: старатељство – 7, непосредно старатељство – 16, привремено старатељство –18, једнократна новчана помоћ – 71, смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 17, смештај у другу породицу - 51, смештај у сродничку породицу – 9, смештај у установу социјалне заштите – 2, индивидуално саветовање – 95, саветодавно усмеравање породице – 76, дневни боравак –8, интервенције и посредовање код других инситуција – 19 и остале услуге и стручни поступци: почетна процена -79, поновни преглед -55, план услуга - 50, праћење-мониторинг - 39, други стручни поступци – 163 и слично.

Структура права, мера, услуга социјалне и породично-правне заштите је следећа: непосредно старатељство – 1,49%, старатељство – 0,65%, привремено старатељство –1,68%, једнократна новчана помоћ – 6,62%, смештај у другу породицу –4,76%, смештај у прихватилиште/прихватну станицу –1,58%, смештај у сродничку породицу – 0,84%, смештај у установу социјалне заштите – 0,19%, индивидуално саветовање –8,86%, саветодавно усмеравање породице –7,09%, дневни боравак – 0,75%, интервенције и посредовање код других инситуција – 1,77% и остале услуге и стручни поступци: почетна процена -7,37%, поновни преглед -5,13%, план услуга – 4,66%, праћење-мониторинг – 3,64% и други стручни поступци – 15,21% и сл.

Жртве насиља

Служба за заштиту деце и младих је, у 2020. години, категорији деце жртава насиља пружила 2.535 права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и то: старатељство – 17, непосредно старатељство – 8, привремено старатељство – 11, смештај у „Сигурну женску кућу“ – 36, једнократна новчана помоћ – 74, дневни боравак – 9, интервенције и посредовање код других институција – 25 индивидуално саветовање –290, саветодавно усмеравање породице – 187, смештај у другу породицу – 30, смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 24, налаз и мишљење суду о сврсисходности изрицања мера за заштиту од насиља у породици – 12, налаз и мишљење суду у поступцима за насиље у породици – 30, налаз и мишљење полицији- 141, налаз и мишљење другим институцијама -129 и остале услуге и стручни поступци: почетна процена -330, поновни преглед -112, усмерена процена -9, план услуга- 67, праћење-мониторинг-116, други стручни поступци-410 и слично.

Структуру пружених права, мера, услуга и стручних поступака чине: старатељство – 0,67%, непосредно старатељство – 0,32%, привремено старатељство – 0,42%, смештај у „Сигурну женску кућу“ – 1,42%, једнократна новчана помоћ – 2,92%, дневни боравак –0,35%, интервенције и посредовање код других институција – 0,99%, индивидуално саветовање – 11,44%, саветодавно усмеравање породице – 7,38%, смештај у другу породицу – 1,18%, смештај у прихватилиште/прихватну

станицу – 0,95%, налаз и мишљење суду о сврсисходности изрицања мера за заштиту од насиља у породици – 0,47%, налаз и мишљење суду у поступцима за насиље у породици – 1,18% и остале услуге и стручни поступци: почетна процена - 13,02%, поновни преглед -4,42%, усмерена процена -0,35%, план услуга- 2,64%, праћење-мониторинг- 4,57%, други стручни поступци-16,17% и слично.

Деца и млади жртве трговине људима

У току 2020. године категорији корисника- деца и млади жртве трговине људима, пружено је укупно 93 права мера и услуга и то: непосредно старатељство–2(2,15%), једнократна новчана помоћ–7(7,53%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 2(2,15%), индивидуално саветовање – 11(11,83%), саветодавно усмеравање породице – 6 (6,45%), налаз и мишљење полицији – 3(3,22%) и остале услуге и стручни поступци: почетна процена – 7(7,53%), поновни преглед- 6 (6,45%), план услуга- 3(3,22%), евалуација плана услуга - 3 (3,22), праћење- мониторинг– 3(3,22%), други стручни поступци - 13 (13,98%) и сл.

Деца и млади са сметњама у развоју и инвалидитетом

У току 2020. године категорији корисника деце и младих са сметњама у развоју и инвалидитетом, пружено је укупно 2.757 права мера и услуга и то: старатељство – 20, непосредно старатељство – 22, привремено старатељство – 20, додатак за помоћ и негу другог лица – 736, увећани додатак за помоћ и негу другог лица – 432, једнократна новчана помоћ – 35; дневни боравак - 127, лични пратилац – 403, смештај у другу породицу – 42, смештај у установу социјалне заштите – 33, смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 2, индивидуално саветовање -37, саветодавно усмеравање породице -29 и друге услуге и стручни поступци: почетна процена - 30, поновни преглед -70, план услуга -61, евалуација плана услуга – 18, праћење-мониторинг -28, други стручни поступци- 236 и слично.

Структуру пружених права, мера, услуга и стручних поступака чине: додатак за помоћ и негу другог лица- 26,69%, увећани додатак за помоћ и негу другог лица – 15,67%, лични пратилац – 14,62%, једнократна новчана помоћ -1,27%; дневни боравак – 4,61%, смештај у установу социјалне заштите – 1,19%, старатељство – 0,72%, непосредно старатељство – 0,8%, привремено старатељство- 0,72%, индивидуално саветовање – 1,34%, саветодавно усмеравање породице – 1,05% и стручни поступци: почетна процена – 1,09%, поновни преглед – 2,54%, план услуга – 2,21%, евалуација плана услуга – 0,65%, праћење-мониторинг -1,02% други стручни поступци – 8,56% и сл.

Основни носиоци програма заштите деце и младих са сметњама у развоју, у Новом Саду, су Дом „Ветерник“ и Школа за основно и средње образовање "Милан Петровић" са домом ученика.

При Дому „Ветерник“, поред смештаја, организовани су одговарајући облици васпитања и образовања, радне активности у складу са психофизичким способностима корисника и дневни боравак, као отворени облик заштите.

Школа за основно и средње образовање „Милан Петровић" са домом ученика такође, поред образовног има и програме отворених облика заштите (дневни боравак, радни центар, сервисни центар, едукативни камп).

Ове две установе су носиоци и организатори низа акција и активности заштите деце са сметњама у развоју. Центар са њима има добру сарадњу и укључује се у њихове активности према потреби и могућностима.

Деца и млади са проблемима у понашању

У току 2020. године, категорији деце и младих са проблемима у понашању изречене су следеће васпитне мере и налози од стране Суда: надзор над спровођењем мере васпитног налога – 36, помоћ и провера при извршењу васпитне мере посебне обавезе – 51, појачан надзор од стране органа старатељства – 9, појачан надзор уз дневни боравак у одговарајућој установи за васпитање и образовање малолетника – 2, упућивање у васпитну установу – 1, упућивање у и укор - 61.

Најчешће изречена мера је била укор (38,12%), мера посебне обавезе (31,87%), васпитни налог (22,5%), и појачаног надзора од стране органа старатељства (5,62%) и сл.

Центар у поступцима са децом са проблемима у понашању обавља:

- дијагностику породичних и социјалних прилика из којих потиче малолетник на основу које доставља мишљење Суду;
- саветодавни рад са појединцем и/или породицом;
- теренске посете породици;
- учествује у свим претресима/седницама већа на Суду (представник органа старатељства);
- учествује на седницама већа када је оштећени малолетно лице (као стручно лице);
- учествује у информативним разговорима које обавља Полицијска управа када приведе малолетника;
- надзор и координација реализације васпитних мера;
- извештавање Суда о току реализације или обуставе васпитне мере.

Посебно треба истаћи да је Центар веома ангажован у реализацији мера - васпитног налога и посебне обавезе јер код ових мера Центар је ангажован у стварању услова, организовању и реализацији мера.

Центар за социјални рад Града Новог Сада је склопио осам споразума који се односе на реализацију васпитних налога и посебних обавеза (укључивање, без

надокнаде, у рад хуманитарних организација или послове социјалног, локалног или еколошког садржаја) са следећим субјектима: Геронтолошки центар "Нови Сад", ЈКП Градско зеленило Нови Сад, Свратиште за децу улице, Јавно градско саобраћајно предузеће "Нови Сад", Едукативни центар, Распустилиште, Црвени крст Новог Сада и НВО Каритас.

У реализацији мере васпитних налога и мера посебне обавезе (укључивање у појединачни или групни третман у одговарајућој здравственој установи или саветовалишту) Центар сарађује са: Саветовалиштем за брак и породицу ЦСР Нови Сад и Новосадским хуманитарним центром.

Током 2020. године изречена је укупно 51 мера посебне обавезе, од стране Суда, и то:

- Укључивање без надокнаде у рад хуманитарних организација или обављање послова социјалног, локалног и еколошког садржаја – 31;
- Редовно похађање школе и неизостајање са посла – 7;
- Укључивање у појединачни или групни третман у одговарајућој здравственој установи или саветовалишту – 11;
- Оспособљавање за одређено занимање – 1;
- Обавеза похађање курсева за стручно оспособљавање или припремање и полагање испита којима се проверава одређено знање - 1

У току 2020. године изречено је 36 васпитних налога од стране Вишег јавног тужилаштва и Суда.

Структура изречених васпитних налога је следећа:

- Укључивање, без накнаде, у рад хуманитарних организација или послове социјалног рада – 32;
- Поравнање са оштећеним како би се надокнадом штете, извињењем, радом или на неки други начин отклониле, у целини или делимично штетне последице -1;
- Редовно похађање школе – 2;
- Укључивање у појединачни или групни третман у одговарајућој здравственој установи или саветовалишту – 1.

Категорији деце и младих са проблемима у понашању, у току 2020 године, пружено је укупно 2.215 права, мера, услуга и стручних поступака и то: старатељство – 9(0,41%), непосредно старатељство- 20 (0,9%), привремено старатељство – 3(0,13%), једнократна новчана помоћ – 78 (3,52%), дневни боравак – 31(1,4%), налаз и мишљење суду у кривичном поступку – 359 (16,21%), налаз и мишљење суду у прекршајном поступку – 123 (5,55%), налаз и мишљење суду о целисходности за покретање припремног поступка – 48 (2,17%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 15(6,67%), смештај у установу социјалне заштите – 11 (0,5%), смештај у другу породицу – 9 (0,41%), индивидуално саветовање – 183(8,26%), саветодавно усмеревање породице – 279 (12,59%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена – 257(11,6%), поновни преглед – 90 (4,06%), усмерена процена – 2(0,09%), план услуга – 65 (2,93%), евалуација плана

услуга – 17 (0,77%), праћење-мониторинг - 40 (1,8%), други стручни поступци – 363 (16,39%) и сл.

Поремећени породични односи

Поремећени породични односи из аспекта рада Центра су специфична појава, а посебно када су у питању деца. Наиме, Центар има улогу Органа старатељства и циљ му је заштита деце у поступцима које врше њихови родитељи. У непосредном раду стручни радници раде са родитељима и у току тог рада деца се укључују у складу са узрастом, врстом проблематике и смерницама Породичног закона.

Стручни радници Центра раде, на захтев Суда, процену родитељске подобности и достављају Суду мишљење који од родитеља је подобнији за бригу и старање о деци. У оквиру тог мишљења достављају и предлог модела виђања деце и издржавања деце. Поступци регулисања издржавања и регулисања личних односа деце и родитеља су рађени посебно и обично се јављају после развода брака, односно најчешће су то измене претходних одлука и договора родитеља.

У току 2020. године, категорији корисника са поремећеним породичним односима пружено је 1.806 права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и то: индивидуално саветовање – 282, саветодавно усмеравање породице - 209, налаз и мишљење суду за вршење родитељског права – 266, налаз и мишљење суду за регулисање личних односа деце и родитеља – 42, једнократна новчана помоћ – 20, старатељство –4; непосредно старатељство – 3, корективни надзор – 6 и остале услуге и стручни поступци: почетна процена-262, поновни преглед- 94, усмерена процена-9, план услуга-12, праћење-мониторинг-38, други стручни поступци- 365 и сл.

У структури права, мера, услуга и стручних поступака, који су пружени категорији деце из породица са поремећеним породичним односима, најчешће су заступљени: индивидуално саветовање – 15,61%, саветодавно усмеравање породице – 11,57%, налаз и мишљење суду за вршење родитељског права – 14,73%, налаз и мишљење суду за регулисање личних односа деце и родитеља – 2,32%; једнократна новчана помоћ – 1,11%, старатељство – 0,22%; и остале услуге и стручни поступци: почетна процена- 14,51%, поновни преглед- 5,2%, усмерена процена-0,5%, план услуга- 0,66%, праћење-мониторинг- 2,1%, други стручни поступци- 20,21% и сл.

Остала деца и млади

У току 2020. године, овој категорији деце и младих, пружене су следеће услуге социјалне и породично-правне заштите: старатељство – 6, привремено старатељство - 8, једнократна новчана помоћ – 66, индивидуално саветовање –144, саветодавно усмеравање породице – 99, издавање потврда и уверења – 227,

сагласност за располагање имовином (наследничке изјаве, отуђење имовине, уговори о доживотном издржавању) - 101, интервенције и посредовање код других институција – 12, дневни боравак –8 и друге услуге и стручни поступци: почетна процена- 145, поновни преглед - 46, план услуга -19, праћење-мониторинг-31, други стручни поступци- 309 и сл.

Напомена о практичном раду службе

У практичном раду Службе за заштиту деце и младих, у току 2020. године, може се издвојити следеће:

- Рад током ванредног стања је био посебно отежан. Због потребе поштовања епидемиолошких мера није било могуће остваривати непосредног контакта са свим корисницима. Три стручна радника (два водитеља случаја и један супервизор) су током ванредног стања активно дежурала 24 часа у просторијама Градске управе и путем телефона пружали психосоцијалну подршку грађанима. Велики изазов била је и организација "рада од куће" како из угла руководиоца, тако и из угла стручних радника који непосредно раде са корисницима.
- Размена информација између запослених и руководиоца одвијала се континуирано свакодневном усменом разменом и консултацијама. Због потребе поштовања епидемиолошких мера од средине марта комуникација се доминантно одвијала путем електронске поште и телефона, те састанцима са мањи бројем запослених. Од тада није било могуће организовати на безбедан начин колегијум целе Службе. Такође, успостављена је потребна сарадња са другим организационим јединицама Центра везано за рад на конкретним случајевима и посебне ране задатке кроз свакодневну размену, састанке, заједничко учешће на различитим активностима унутар и изван установе. Служба је имала активно учешће на састанцима са Вишим јавним тужилаштвом и полицијом везано за откривање случајева сумње на трговину људима.
- Имајући у виду да наша средина не располаже довољним бројем хранитељских породица, као и да све већи број деце смештамо у установе социјалне заштите и хранитељске породице изван Новог Сада, као и да у Војводини не постоји установа намењена малолетним починиоцима кривичних дела, стручни радници често одлазе на терене по целој Србији што захтева додатне ресурсе.
- Протеклих година дошло је промене законодавног оквира и добили смо низ налога/упутстава Министарства за поједине корисничке групе и поступке (деца у уличној ситуацији, деца изложена насиљу у породици, вршњачко насиље, извршење и др), а што подразумева подизање стандарда стручног рада на заштити деце и самим тим веће људске ресурсе.

- Присутан је пораст броја корисника са комплексним потребама. Најизраженији проблеми тичу се заштите деце без адекватног родитељског и породичног старања и деце и младих са менталним сметњама. Наиме, све су мање могућности смештаја деце у хранитељске породице и установе социјалне заштите. Постоји изражен проблем смањеног интресовања грађана за бављање хранитељством и изостанак кампање на националном нивоу која би промовисала ову услугу. Смештајни капацитети у установама социјалне заштите су недовољни, те одређеном броју деце није обезбеђено трајније збрињавање. Већи проблеми у обезбеђивању услуга смештаја за децу без адекватног родитељског старања решавани су укључивањем инспекције. Ипак, поред активног укључивања инспекцијских органа и даље одређени број деце са психијатријским тешкоћама и проблемима у понашању нема обезбеђен трајни смештај. У оквиру примарне и секундарне здравствене заштите услуга психијатра за децу је недоступна, а у оквиру терцијалне здравствене заштите доступна у врло ограниченом обиму.
- Током марта започет је надзор над радом Службе за заштиту деце и младих од стране стручног тима Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, који је прекинут са појавом вируса корона и увођењем вредног стања. Екстерна супервизија није завршила у довољној мери. Покрајински завод за социјалну заштиту се укључио у пружање подршке у једном предмету по налогу Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова. Изостала су и детаљнија упутства Министарства за рад, запошљавање и социјалну политику везано за реализацију стручног рада у оквиру органа старатељства у контексту пандемије.
- Због нереално кратких рокова за поступање спрам количине посла, обавезе вођења обимне евиденције и документације о раду са корисником сложености и осетљивост проблема деце и младих, недостатка услуга социјалне и здравствене заштите, обима посла, великог броја учешћа стручних радника као представника Центра у судским поступцима, специфичности рада у околностима пандемије корона вируса, флукуације запослених, стручни радници из Службе за заштиту деце и младих су радили под оптерећењем.

Интерни тим за спречавање насиља

Интерни тим за спречавање насиља, у току 2020. године, је чинило осам стручних радника и формиран је са циљем што ефикаснијег, увременог и усмереног реаговања и поступања ЦСР у предметима насиља као и давања стручне процене, подршке и помоћи жртвама насиља, уз директну и свакодневну координацију и

сарадњу са другим институцијама система, које такође имају своју улогу у циљу спречавања и процесуирања насиља у породици.

Интерни тим ради на пословима спровођења стручног поступка у свим предметима сумње на извршено породично и партнерско насиље, што подразумева дијагностику, сачињавање стручне процене, сачињавање налаза и мишљења које се доставља ПУ Нови Сад и ОЈТ Нови Сад, размена информација са наведеним институцијама, упућивање, информисање и саветовање жртве о услугама и правима које има, обезбеђивање заштите физичког и психолошког интегритета кроз смештаје у „Сигурну женску кућу“, пружање правне помоћи при сачињавању тужби за мере заштите од насиља, давање мишљења Основном суду у вези сврсисходности мера заштите од насиља, сачињавање индивидуалног плана са жртвама насиља, праћење истог, учествовање у судским поступцима и у тужилачким поступцима, по захтеву суда ВЈТ и ОЈТ, сачињавање процена при отпусту осуђеника са издржавања затворске казне за почињено кривично дело насиља у породици.

Ступањем на снагу Закон о спречавању насиља у породици (“Сл. гласник РС“, бр.94/2016) уређује се спречавање насиља у породици и поступање државних органа и установа у спречавању насиља у породици и пружању заштите и подршке жртвама насиља у породици. Циљ овог закона је да на општи и јединствен начин уреди организацију и поступање државних органа и установа и тиме омогући делотворно спречавање насиља у породици и хитну и благовремену заштиту и подршку жртвама насиља у породици.

За спречавање насиља у породици и пружању заштите жртвама породичног насиља одређеним овим законом надлежни су полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови као надлежни органи и центри за социјални рад као установе. Што се тиче самог поступка од суштинског значаја је пријава и препознавање насиља у породици. Центри за социјални рад дужни су да неодложно пријаве полицији или јавном тужиоцу свако сазнање о насиљу у породици. У даљем поступању надлежног полицијског службеника процењује се ризик. Пре окончања ризика надлежни полицијски службеник може да затражи мишљење центра за социјални рад јер је центар за социјални рад у поступцима насиља именован у помоћни орган полиције. Ако после процене ризика надлежни полицијски службеник установи непосредну опасност од насиља у породици доноси се наређење којим се изриче хитна мера учиниоцу који је доведен у надлежну организациону јединицу полиције. Хитне мере су: мера привременог удаљавања учиниоца из стана и мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву. Наређењем могу да се изрекну обе мере. Након тога, после пријема обавештења, процене ризика и наређења основни јавни тужилац вреднује процену полиције и уколико процени непосредну опасност дужан је да суду поднесе предлог да се хитна мера продужи у року од 24 х. Трајање хитне мере коју изриче надлежни полицијски службеник траје 48 сати од уручења наређења. Суд може хитну меру продужити за још 30 дана.

7. Број хитних мера изречених учиниоцима у току 2020. године (према Закону о спречавању насиља у породици) према врсти мере и службеном лицу које изриче меру

Број хитних мера	Службено лице које изриче меру		УКУПНО
	Полицијски службеник	Суд	
Мера привременог удаљења учиниоца из стана	686	608	1.294
Мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој	1.350	1.205	2.555
УКУПНО	2.036	1.813	3.849

У току 2020. године Суд је изрекао 130 мера заштите од насиља у породици, према Породичном закону, и то:

- издавање налога за исељење из породичног стана или куће, без обзира на право својине односно закупа непокретности – 12;
- издавање налога за усељење у породични стан или кућу без обзира право својине/закупа непокретности -4;
- забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености – 36;
- забрана приступа у простор око места становања или места рада члана породице – 29;
- забрана даљег узнемиравања члана породице – 49.

Привремено становање деце и омладине без родитељског старања-становање уз подршку

Привремено становање деце и омладине без родитељског старања-становање уз подршку је посебан облик социјалне заштите који обезбеђује Град Нови Сад. До 2008. године услуга је реализована као пројекат - „Корак- кућа на пола пута“, да би од тада постао редовна делатност Центра. Ова услуга представља подршку деци без родитељског старања која напуштају хранитељску породицу, установу социјалне заштите, установу за васпитање деце и омладине, установу за извршење кривичних санкција. Финансирање овог облика заштите обезбеђује буџет Града Новог Сада.

Услуга привременог становања деце и омладине без родитељског старања-становање уз подршку пружа се у две стамбене јединице са капацитетом од 7 корисника. Корисници могу користити услугу најдуже две године. Намењена је корисницима узраста између 15 и 26 година.

Услугу становања уз подршку у 2020. години користило је 5 корисника. У току прошле године један корисник је напустио услугу.

Услуга Становање уз подршку обухвата следеће активности:

- 1) подршку успостављању и одржавању позитивних односа са лицима у окружењу;

- 2) овладавање практичним вештинама, које се користе у свакодневном животу, посебно оним вештинама које се односе на припрему исхране, одржавање личне хигијене и хигијене становања, вођења домаћинства, познавања и коришћења ресурса заједнице;
- 3) подршку у развоју самосталности у доношењу одлука и преузимања одговорности;
- 4) помоћ приликом одржавања станова и старања о личним стварима;
- 5) организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника;
- 6) развој вештина за препознавање и решавање проблема;
- 7) развој социјалних и комуникационих вештина;
- 8) развој вештина за самозаштиту.

За пружање услуге привременог становања ангажован је педагог-саветник за осамостаљивање који је активно укључен у живот корисника као и помоћ при проналажењу запослења, пружајући психолошку подршку и сваку другу врсту помоћи. Првог петка у месецу се, према процени броја корисника, обезбеђују основне животне намирнице које се достављају у станове.

Свратиште за децу и младе

У току 2020. године, у Центру за социјални рад Града Новог Сада, у складу са Програмом унапређења социјалне заштите Града Новог Сада, реализована је услуга Свратишта за децу и младе.

Активности у оквиру услуге свратишта обухватају: обезбеђивање obroка за кориснике; обезбеђивање услова за одржавање личне хигијене; набавку одеће и обуће и обезбеђивање услова за њихово одржавање; обезбеђивање боравка (едукације, креативне и слободне активности); посредовање у обезбеђивању доступности услуга у заједници (здравствених, образовних, социјалних, правних и др.); едукацију и подршку корисника у стицању основних животних вештина; пружање психо-социјалне подршке; подршка у активном укључивању детета у школски систем; пружање основне медицинске помоћи и саветовања.

Корисници Свратишта су она деца и млади (од 5 до 19 година) који се налазе у следећим ситуацијама:

- 1) Спавају на улици - самостално, у друштву родитеља, одраслих сродника или вршњака;
- 2) Храну проналазе у кантама - самостално или у друштву родитеља;
- 3) Сакупљају секундарне сировине – самостално, у пратњи родитеља или одраслих сродника;
- 4) Просе – самостално или у пратњи родитеља директно моле пролазнике за новац или храну, певају по кафићима у замену за новац, проналазе празна места на паркингу, жонглирају и сл.
- 5) Продају робу на пијаци/улици - самостално, у пратњи родитеља или одраслих сродника;

- 6) Продају сексуалне услуге;
- 7) Припадају екстремно сиромашним породицама чији чланови раде на улици и где постоји ризик за здрав раст и развој детета због конзумирања хране коју родитељи проналазе у кантама, због неадекватних услова за одржавање личне хигијене и због социјалне искључености породице.

Од 1. септембра 2017. године, у просторијама Свратишта, реализује се програм Функционалног основног образовања одраслих. Овај програм реализује наставно особље ШОСО „Милан Петровић“ у просторијама Свратишта за децу и младе. Програм је намењен деци који су старији од 15 година, а нису завршили основну школу.

У току 2020. године, услугу Свратишта користило је 366 деце. Реализовано је 7.662 посета корисника, што је просечно 21 посета по дану.

Радно време пружања услуге је од 8.00 до 20.30 часова радним данима, а викендом од 10.00 до 17.00 часова; 364 дана годишње. Рад је организован у две смене. За организацију и реализацију стручног рада и осталих послова неопходних за остваривање услуге ангажовани су: руководиоцац, стручни радници, васпитачи и домаћице.

5.3. СЛУЖБА ЗА ЗАШТИТУ ОДРАСЛИХ И СТАРИХ

Служба за заштиту одраслих и старих лица бави се социјалном и породично-правном заштитом одраслих и старих лица.

Радам Службе за одрасла и стара лица обухваћене су следеће групе корисника: одрасла лица жртве трговине људима, одрасли и стари са сметњама у развоју и инвалидитетом, одрасли са проблемима у понашању, одрасли и стари са поремећеним породичним односима, одрасла и стара лица са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице и остала одрасла и стара лица.

Овим категоријама корисника пружају се следеће услуге социјалне и породично-правне заштите: старатељство; привремено старатељство, смештај у установу социјалне заштите, смештај у другу породицу, достављање стручних извештаја казнено-поправним домовима, давање предлога и мишљења другим институцијама, пружање помоћи грађанима у остваривању одређених права, посредовање код других институција, помоћ у кући, смештај у дневни боравак, смештај у прихватилиште/прихватну станицу, социјално становање у заштићеним условима, једнократна новчана помоћ, интервентна новчана помоћ, помоћ у природи, опрема код првог смештаја, финансирање трошкова сахране за лица без сродника, односно за лица која нису била у обавези издржавања и НН лица и сл.

У Служби за заштиту одраслих и старих, у 2020. години, су радили: руководилац, два супервизора и 12 водитеља случаја (шест социјалних радника и шест психолога).

У току 2020. године водитељи случаја су континуирано учествовали на едукацијама које помажу стручном усавршавању:

- 1.) Унапређење компетенција стручних радника у Центру за социјални рад у примени мера популационе политике
- 2.) Услуге у систему социјалне заштите усмерене на подршку повратничким породицама
- 3.) Етичка сензитивност
- 4.) Унапређење услуга подршке PLHIV и превенције HIV-а у заједници стање, изазовии задаци пред нама
- 5.) Социјална заштита у фокусу Новосађана
- 6.) Израда стратешког документа за дугорочни развој и планирање социјалних услуга у Новом Саду

8. Кретање укупног броја одраслих и старијих корисника социјалне и породично-правне заштите

Одрасла и стара лица	2019.	%	2020.	%	Индекс
Одрасли и стари са сметњама у развоју и инавалитетом	3.087	43,79	3.195	42,65	103
Одрасли са проблемима у понашању	433	6,14	459	6,13	106
Поремећени породични односи	328	4,65	348	4,65	106
Потребе за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице	3.092	43,86	3.385	45,19	109
Остала одрасла и стара лица	109	1,55	104	1,39	95
УКУПНО	7.049	100	7.491	100	106

Кретање укупног броја корисника – Број корисника у Служби за заштиту одраслих и старих лица је у 2020. години је порастао за 6% у односу на претходну годину. Пораст броја корисника је евидетиран у свим категоријама одраслих и старих лица.

Процентуална структура корисника - Структура подгрупа одраслих и старијих лица корисника социјалне и породично-правне заштите: 42,65%- одрасла и стара лица са сметњама у развоју и инавалитетом; 6,13% - одрасла лица са проблемима у понашању, 4,65%- лица са поремећеним породичним односима, 45,19% - одрасла

и стара лица са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице и 1,39% -остала одрасла и стара лица. Процентуална структура подгрупа одраслих и старијих лица је слична као и претходне године.

Анализа корисника према категоријама

Одрасли и стари са сметњама у развоју и инвалидитетом

У овој категорији, у току 2020. године, је евидентирано 3.195 лица, што је 3% више него претходне године. Структура корисника је одређена према следећим врстама проблема: телесни инвалидитет – 1.199 (37,53%), интелектуални инвалидитет – 513(16,06%), ментални инвалидитет – 1.254 (39,25%), сензорни инвалидитет – 115(3,6%), первазивни развојни поремећај – 1(0,03%), и вишеструка ометеност – 113 (3,54%).

Одрасли и старији са проблемима у понашању

У току 2020. године, у категорији одраслих и старих лица са проблемима у понашању евиденирано је 459 корисника, што је 6% више у односу на претходну годину. Структура корисника је одређена према следећим врстама проблема: сукоб са заједницом – 6 (1,31%), угрожавање сопствене безбедности – 40 (8,71%), угрожавање безбедности других лица – 6 (1,31%), злоупотреба алкохола – 105 (22,87%), злоупотреба дрога и других опојних средстава – 27 (5,88%) и сукоб са законом – 270 (58,82%) и скитња – 3 (0,65%), остали корисници – 2(0,44%).

Поремећени породични односи

У категорији одраслих и старих лица из породица са поремећеним породичним односима, у току 2020. године, је дошло до повећања броја. Евидентирано је 348 корисника, што је 6% више него претходне године. Ова категорија се односи на одрасла и стара лица која имају проблеме везано за: партнерски конфликт -211 (60,63%) и остале конфликте у породици – 137 (39,37%). Проблеми поремећених породичних односа у породицама са малолетном децом су приказани кроз рад Службе за заштиту деце и младих.

Одрасли и стари са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице

У категорији одраслих и старих лица са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице, у току 2020. године, евидентирано је 3.385 лица, што је за 9% више него претходне године. Структура корисника у овој категорији је

одређена према следећим поткатегијама: самозанемаривање – 2 (0,06%) старачко домаћинство – 76 (2,25%), самачко домаћинство – 127 (3,75%), губитак значајне особе 2 (0,06%), ограничене способности и изражене тешкоће за самосталан живот – 2.218 (65,52%) и остале врсте потреба и проблема 960 (28,36%).

Остала одрасла и стара лица

У категорији осталих одраслих и старих лица, у току 2020. године, евидентирано је 104 лица, што је за 5% мање него претходне године. Структуру према поткатегијама чине: жртве трговине људима – 4 (3,85%) бескућници – 49(47,12%), избеглице – 6 (5,77%), интерно расељена лица – 4 (3,85%), и одрасли и стари са осталим врстама социјалне искључености – 41(39,42%).

Реализација права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и стручних поступака

9. Кретање услуга социјалне и породично-правне заштите

Услуге социјалне и породично-правне заштите	2019.	2020.	%
Старатељство	467	449	3,04
Непосредно старатељство	147	162	1,1
Привремено старатељство	343	334	2,26
Покретање поступка за лишавање пословне способности	52	17	0,12
Додатак за помоћ и негу другог лица	898	868	5,88
Увећани додатак за помоћ и негу другог лица	1.344	1.324	8,97
Једнократна новчана помоћ	177	154	1,04
Помоћ у натури	0	5	0,03
Почетна процена	1.872	1.761	11,93
Поновни преглед	782	622	4,21
Усмерена процена	2	4	0,03
План услуга	466	405	2,74
Евалуација плана услуга	59	157	1,06
Неодложне интервенције	71	68	0,46
Процена подобности старатеља	128	121	0,82
Упућивање на специјалистичку процену	5	2	0,01
Заступање	121	94	0,64
Праћење (мониторинг)	549	508	3,44
Други стручни поступци	4.528	4.294	29,08
Дневни боравак	192	210	1,42
Помоћ у кући	309	293	1,98
Сахране	53	33	0,22
Интервенције и посредовање код других институција	6	7	0,05

Персонална асистенција		29	0,19
Индивидуално саветовање	267	408	2,76
Саветодавно усмеравање породице	37	32	0,22
Смештај у другу породицу	2	3	0,02
Смештај у установу социјалне заштите	1.325	1.202	8,14
Смештај у прихватилиште/прихватну станицу	104	83	0,56
Социјално становање у заштићеним условима	26	25	0,17
Становање у малој кућној заједници	8	17	0,12
Друга врста смештаја	3	8	0,05
Налаз и мишљење суду у поступку за лишење пословне способности	6	5	0,03
Налаз и мишљење суду у поступку заштите права корисника	1	2	0,01
Налаз и мишљење здравственој установи	3	2	0,01
Налаз и мишљење установи социјалне заштите	235	212	1,43
Налаз и мишљење локалној самоуправи	14	6	0,04
Налаз и мишљење другим институцијама	134	654	4,43
Сагласност за управљање имовином	31	20	0,14
Сагласност за располагање имовином (наследничке изјаве, отуђење имовине...)	162	165	1,12
УКУПНО	14.929	14.765	100

У току 2020. године, реализовано је 14.765 права, мера, услуга и стручних поступака, у категорији одраслих и старијих лица што је готово на истом нивоу као и претходне године.

Реализација услуга социјалне заштите према категоријама корисника

Одрасли и стари са сметњама у развоју и ивалитетом

Категорији одраслих и старих лица са сметњама у развоју и инвалидитетом, у току 2020. године, пружено је 6.495 права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и то: додатак за помоћ и негу другог лица- 703 (10,82%), увећани додатак за помоћ и негу другог лица- 1.027 (15,81%), старатељство – 419 (6,45%), непосредно старатељство – 149(2,29%), привремено старатељство – 230 (3,54%), смештај у установу социјалне заштите – 467 (7,19%), дневни боравак – 195 (3%), помоћ у кући – 65 (1%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 30 (0,46%), смештај у другу породицу – 3 (0,05%), налаз и мишљење установи социјалне заштите – 63 (0,97%), процена подобности старатеља –85 (1,31%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена- 381 (5,87%), праћење-мониторинг – 77 (1,18%), план услуга – 40 (0,62%), поновни преглед- 360 (5,54%), други стручни поступци -1.096 (16,87%) и слично.

Одрасли са проблемима у понашању

У току 2020. године, овој категорији корисника пружено је 695 права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и то: старатељство – 18(2,59%), привремено старатељство- 7(1,01%), непосредно старатељство -8 (1,15%) смештај у установу социјалне заштите – 13(1,87%), једнократна новчана помоћ – 45(6,47%), индивидуално саветовање – 17 (2,45%), налаз и мишљење установи социјалне заштите – 3(0,43%); налаз и мишљење другим институцијама – 62(9,93%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу- 8 (1,15%), налаз и мишљење полицији – 27(3,88%), заступање -3(0,43%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена- 168 (24,17%), праћење-мониторинг- 15(2,16%), поновни преглед-50(7,19%), други стручни поступци -185 (26,62%) и сл.

Одрасли и стари из породица са поремећеним породичним односима

У току 2020. године, категорији одраслих лица са поремећеним породичним односима пружено је 524 права мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и то: старатељство – 3(0,76%), привремено старатељство – 2(0,76%), једнократна новчана помоћ – 11(3,43%), смештај у установу социјалне заштите – 5(0,95%), смештај у прихватилишт/прихватну станицу – 2(0,57%), налаз и мишљење другим институцијама – 21(3,05%), интервенције и посредовање код других институција -4(0,38%), индивидуално саветовање –63(12,78%), саветодавно усмеравање породице- 9 (2,67%), налаз и мишљење установи социјалне заштите – 7(2,1%), налаз и мишљење полицији – 25 (3,43%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена- 80(15,84%), праћење-мониторинг-19(3,24%), поновни преглед- 16(4,01%), план услуга – 9 (1,9%), евауација плана услуга – 9 (0,76%), заступање – 3 (0,76%), други стручни поступци - 105 (23,66%) и сл.

Одрасли и стари са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице

Категорији одраслих и старих лица са потребама за домским смештајем и другим услугама локалне заједнице, у току 2020. године, пружено је 5.637 права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и то: старатељство – 19(0,34%), непосредно старатељство – 7(0,12%), привремено старатељство – 119(2,11%), смештај у установу социјалне заштите – 748(13,27%), помоћ у кући – 242(4,29%), додаток за помоћ и негу другог лица – 184 (3,26%), увећани додаток за помоћ и негу другог лица – 319 (5,66%), једнократна новчана помоћ – 132 (2,34%), посебна новчана накнада – 19(0,34%), процена подобности старатеља – 41(0,73%), смештај у прихватилиште/прихватну станицу – 36(0,64%), дневни боравак – 16(0,28%), налаз и мишљење установи социјалне заштите – 151(2,68%), налаз и мишљење другим институцијама – 51(0,9%), налаз и мишљење полицији – 74 (1,31%), и друге услуге и стручни поступци: почетна процена- 474 (8,41%), праћење-мониторинг-

42(0,74%), план услуга-97(1,72%), евакуација плана услуга - 10 (0,18%) поновни преглед- 118 (2,09%), други стручни поступци- 1.761 (31,24%) и слично.

Остала одрасла и стара лица

Категорији осталих одраслих и старих лица, у току 2020. године, пружено је 164 права, мера и услуга социјалне и породично-правне заштите и то: смештај у установу социјалне заштите – 10(6,1%), смештај у прихватилише/прихватну станицу – 15(9,15%), старатељство – 4(2,44%), привремено старатељство – 3(1,83%), једнократна новчана помоћ – 24 (14,63%), налаз и мишљење установи социјални заштите – 2(1,22%), налаз и мишљење полицији – 2 (1,22%) и друге услуге и стручни поступци: почетна процена- 24(14,63%), поновни преглед - 12(7,32%), други стручни поступци- 39(23,78%) и слично.

Напомена о практичном раду службе:

Због епидемије корона вируса Центар је, у току прошле године, од надлежног Министарства добио следеће инструкције:

- Инструкција бр. 500-01-2/2020-9 у погледу организовања рада у ситуацији проглашења ванредног стања
- Обавештење бр. Сл./2020-09 о једнократној исплати пензионерима
- Инструкција о наменском коришћењу средстава за личне потребе (цепарац)
- Допуна инструкције о наменском коришћењу средстава за личне потребе (цепарац)
- Обавештење и упутство за поступање у вези исплата једнократне новчане помоћи у износу од 100 евра, по одлуци Владе Републике Србије.

У току априла 2020. године, у ситуацији ванредног стања, служба за одрасла и стара лица је у координацији са Градском управом радила на обради захтева везаних за издавање дозвола за кретање у време полицијског часа грађанима који пружају услуге помоћи у кући.

У служби за одрасла и стара лица и даље је евидентан пораст броја корисника који је условљен друштвеним околностима као што су пораст удела старог становништва, одсуство породичне бриге и старања, пораст броја оболелих од деменције и других менталних сметњи, као и други проблеми у породици који захтевају интервенцију система.

Водитељи случаја у Служби су додатно оптерећени пословима непосредних старатеља, а сваки водитељ случаја има између 8 и 9 штићеника, који уколико нису на смештају у установи социјалне заштите захтевају додатни ангажман, јер се мора водити рачуна о свим сферама њиховог функционисања.

Прошла година је, услед пандемије, донела нове изазове у раду. Смештај у установе социјалне заштите је отежан услед неопходности обезбеђивања негативног PCR теста на корону, као и неопходне изолације примљених корисника у трајању од 14 дана. Нови услови за пријем успоравају смештај корисника, а ургентан, неодложан пријем у Прихватилиште актуелно не може да се реализује због неопходности прибављања PCR теста.

Социјално становање у заштићеним условима

На основу Одлуке о социјалној заштити Града Новог Сада, услуга социјалног становања у заштићеним условима обезбеђује се старим лицима која су у стању да се сама старају о себи, самохраним родитељима са децом и другим социјално угроженим лицима, смештеним у објектима за колективно становање којима располаже Град Нови Сад.

Услуга се реализује у 2 стамбене зграде, са 13 стамбених јединица, на адреси Клисански пут 3 и 5. У току 2020. године услугу је користило 25 лица.

Преноћиште за бескућнике

У складу са Програмом унапређења социјалне заштите Града Новог Сада, и у 2020. години, Центар за социјални рад је пружао услугу преноћишта за бескућнике и бескућнице. Услуга је реализована у временском периоду од јануара до априла 2020. године и новембар и децембар 2020. године на две одвојене локације за мушкарце и жене.

Услуга преноћишта за бескућнике/бескућнице намењена је: пунолетним лицима у стању социјалне потребе (стамбено необезбеђени); лицима која су била на смештају у установама социјалне заштите, али су због тешкоћа у адаптацији напустила исте и лицима која су у стању социјалне потребе, а нису становници Града Новог Сада. У Преноћишту се не збрињавају лица којима је потребна здравствена нега, сваки корисник треба бити способан да брине о себи, личној и заједничкој хигијени.

Капацитет у објектима за мушкарце је 28 места (локација: Змај Огњена Вука 13), а за жене 7 места (локација Темеринска 6). У овом простору корисници се збрињавају током ноћи, у периоду од 19:00 до 7:00. Осим „крова над главом“ обезбеђује им се и вечера и топли напитац. Збрињавање ове групе корисника врши се у сарадњи са Прихватном станицом Геронтолошког центра „Нови Сад“, где та лица бораве током дана.

У наведеном периоду збринуто је 45 лица, од тога 32 мушкарца и 13 жена.

5.4. ДНЕВНИ БОРАВАК ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ ИЗ ПОРОДИЦА У РИЗИКУ

Рад Дневног боравка за децу и младе из породица у ризику, реализује се у оквиру Центра за социјални рад Града Новог Сада. Служба реализује своју делатност од 2003. године. Одлуком о изменама и допунама Одлуке о остваривању права у области социјалне заштите ("Сл.Лист Града Новог Сада", 11/03.) проширује се делатност Центра у домену "остала социјална заштита у установама са смештајем". У редовну делатност Центра улази Дневни боравак за децу и младе из породица у ризику. Рад Дневног боравка у целости финансира Град Нови Сад.

Дневни боравак за децу и младе из породица у ризику обезбеђује деци следеће услуге: индивидуални саветодавни рад; психолошке радионице; едукативне радионице; радно-окупационе активности; припрема корисника за коришћењем ресурса у локалној заједници; спортско-рекреативне активности у Боравку и у локалној заједници; организовање подршке у учењу; саветодавни разговори у циљу мотивације наставка образовног процеса; групни и индивидуални саветодавни рад са родитељима; здравствена заштита корисника; обезбеђивање месечне маркице за превоз и сл.

Циљеви и задаци у раду са корисницима услуге Дневног боравка су:

- Стицање и развијање социјалних вештина за самосталан живот корисника у природном окружењу;
- Реорганизовање укупног функционисања и понашања малолетника у правцу мање ризичног понашања по себе и друге;
- Корекција поремећаја понашања и успешније функционисање у школској средини и заједници;
- Развијање просоцијалног реаговања;
- Развој самопоштовања;
- Подизање степена прихватања одговорности;
- Конструктивно решавање проблема;
- Подстицање самосталности;
- Развој адекватне социјалне мреже;
- Подизање капацитета за квалитетнијим коришћењем слободног времена;
- Развој мотивације за образовањем;
- Повећање самосталности за учењем и развој вештина ефикасног учења.

Програмске активности

Услуга Дневног боравка остварује се кроз програмске активности којима се, у складу са проценом потреба корисника, обезбеђује пружање помоћи и подршке деци у процесу одрастања, усвајања позитивних образаца понашања, образовања, развоја социјалних вештина, развоја здравих стилова живота и интеграцији у ширу друштвену заједницу. Услуга је намењена оптималном развоју потенцијала деце из породица у ризику.

Активности у Дневном боравку унапређују квалитет живота корисника у властитој социјалној средини кроз одржање и развијање социјалних, психолошких и физичких функција и вештина, како би се у што већој мери оспособили за самосталан живот.

Активности услуге Дневног боравка реализују се у складу са сврхом услуге, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и, у складу са проценом потреба корисника, обухватају следеће активности:

1. подршку у изградњи и одржавању позитивних односа са одраслима и децом;
2. подршку у учењу, одржавању и развијању контаката са надлежним органима јединице локалне заједнице;
3. организовање радно-окупационих, односно едукативних активности које подстичу развој нових знања и вештина;
4. развијање метода рада које охрабрују учествовање корисника у активностима у заједници;
5. организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањем корисника;
6. организовање пригодних културно-забавних садржаја у оквиру Дневног боравка, односно омогућавање корисницима да присуствују активностима у заједници;
7. развој вештина за препознавање и решавање проблема;
8. развој комуникационих вештина;
9. развој вештина за самозаштиту;
10. развој вештина и знања потребних за живот у заједници;
11. рехабилитационе и терапијске активности.

Рад Дневног боравка је организован у посебном објекту, у оквиру кога постоје две специјално адаптиране и прилагођене, одвојене просторије за боравак деце, површине 57 м² и 16 м².

У Дневном боравку се пружа услуга за 35 корисника, максимално од 17 до 18 у смени, у периоду од 07 до 19h током дана, 5 дана у недељи у сменама од 07-13 и 12-19h.

Корисници услуге Дневног боравка су и младе особе којима је од стране суда изречена васпитна мера – Појачан надзор уз дневни боравак у одговарјућој установи за васпитавање и образовање малолетника.

Запослени

У Дневном боравку за децу и младе из породица у ризику, у 2020. години, радили су стручни радници следећих профила: дефектолог, психолог, социјални радник и педагог.

У Табели бр. 10 може се видети кретање броја корисника Дневног боравка за децу и младе из породица у ризику у периоду од 2016. до 2020. године.

10. Кретање броја корисника Дневног боравка од 2016.-2020. године

Године	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Број корисника	50	44	51	47	44
Ланчани индекс	83	88	116	92	94

Током 2020. године, право на коришћење услуга Дневног боравка за децу и младе из породица у ризику, остварило је 44 корисника, од чега је пет новоуписане деце (четири дечака и једна девојчица) и један нови корисника са изреченом васпитном мером.

Децу су, у Дневни боравак, упућивале школе, стручни тимови Центра или су долазили на иницијативу родитеља. Са децом се радило групно и индивидуално, на шта је нарочито стављен акценат, пре свега због хетерогеног састава групе (пол, узраст, економски статус, манифестовани проблеми код детета). За свако дете које је укључено у Дневни боравак контактирана је школа и размењивала су се искуства о раду са децом.

Напомене о практичном раду службе

Искуство вишегодишњег функционисања Дневног боравка указује на потребу за укључивањем додатног броја деце из категорија које су под ризиком од развијања поремећаја у понашању, пре свега у случајевима када новонастале неповољне породичне околности доводе децу у стање озбиљне социјално – економске потребе и/или психо – социјалног ризика.

Ова деца, чак и у случају када тренутно не испољавају асоцијално понашање, веома често због кризе унутар породице губе социо–емотивну подршку родитеља и неопходна им је помоћ да превазиђу тренутну кризну породичну ситуацију у којој се налазе. Чињеница је да у Дневни боравак најчешће долазе деца без адекватног родитељског старања (блажи облици занемаривања) – што у каснијој фази веома често доводи до структурирања поремећаја понашања. Стога је неопходно како укључивање деце у најранијој фази поремећаја породичних односа (пре озбиљнијег нарушавања психофизичког функционисања детета), тако и проширивање деловања на рад са комплетном породицом, све до уклањања узрока проблема.

Сарадња са релевантним институцијама

Служба Дневног боравка деце и младих из породица у ризику од свог оснивања уско сарађује са свим релевантним институцијама, службама и секторима који су од утицаја и значаја за квалитет услуге. Пошто је служба Дневног боравка у оквиру Центра за социјални рад, сарадња са водитељима случаја корисника боравка је константна и свакодневна.

Сарадња са школама, основним и средњим, које похађају корисници Дневног боравка је континуирана и неопходна. Педагошко-психолошке службе школа као и професори разредне и предметне наставе, партнери су на истом задатку, васпитно-образовном унапређењу и напредовању корисника.

Са службом Дома здравља сарадња се успоставља по потреби, углавном саветодавно и услужно. Проценом индивидуалних потреба сваког корисника, упућују се на третмане у развојно саветовалиште, код логопеда и на друге потребне третмане.

Центар за социјални рад града Новог Сада, служба Дневног боравка, има потписане протоколе о сарадњи са: Културним центром Новог Сада, Медицинским факултетом у Новом Саду, Високом школом за здравство и социјални рад „Св. Елизабете“ из Братиславе, Словачка, истурено одељење „Мартин Лутхер“ у Бачком Петровцу, Удружењем грађана „Путоказ“, Друштвом „Распустилиште“, удружењем за интегративну дечију психотерапију, удружењем грађана „Без проблема“, Удружењем „SEE ICT“ са спровођењем програма Стартит центра „Learning for the 21st Century“ и Боксерским клубом „Војводина“ за организовање тренинга за 10-оро деце.

Поред услуга дневног збрињавања, практиковане су и ванинституционалне активности. Основни циљ ових активности је васпитно-психолошки утицај на развој детета путем широког спектра културних, спортских и психо-социјалних навика и садржаја.

Остварен је наставак успешне сарадње са Културним центром Новог Сада на реализацији музичког програма „Ел система“.

Током 2020. године деца су путем он-лине платформе наступала на новосадском „Jazz festivalu“.

У оквиру „Ел система“ програма деца су наступала на новогодишњем он-лине концерту.

Донације

У току 2020. године Дневни боравак за децу и младе из породица у ризику је остварио донације од: „Rotaract klub“ Нови Сад, „Orange investment solutions“, Ерсте банка и неколико физичких лица.

Активности Дневног боравка деце и младих из породица у ризику, у наредном периоду, биће усмерене на унапређење сарадње са постојећим донаторима и проналажење нових.

5.5. САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА БРАК И ПОРОДИЦУ

Саветовалиште за брак и породицу се бави саветодавно-терапијским радом, израдом програма превенције, информативно-едукативним и истраживачким радом. Пружа психотерапијске, саветодавне и консултативне услуге и ради са корисницима услуга на основу добровољности и личне спремности да раде на решавању проблема, по принципу дискреције.

Саветовалиште функционише као вид организоване професионалне подршке и помоћи грађанима у домену брачног и породичног живота. Циљ и мисија Саветовалишта је унапређење квалитета живота појединаца, партнера и породица.

У Саветовалишту за брак и породицу, у току 2020. године, радило је пет стручних радника (три психолога и два педагога).

У току 2020. године непосредним саветодавно-терапијским радом са клијентима обухваћено је 898 случајева, односно 1.056 корисника и реализовано 2.122 сесансе.

11. Кретање броја „случајева“ (комплетне породице, парови или појединци)

Године	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Број „случајева“	748	826	749	831	898
Ланчани индекс	92	110	91	111	108

У Табели бр. 11 може се видети да, у посматраном периоду, број породица, парова или појединаца, који су се обратили Саветовалишту за брак и породицу, варира. У току 2020. године, евидентирано је за 8% више случајева у односу на претходну годину.

Анализом проблема због којих су клијенти долазили у Саветовалиште током 2020. године уочавамо пораст броја клијента који долазе са различитим симптомима забринутости, страха, анксиозности, како за своје здравље, тако и за здравље чланова своје породице, што је директно повезано са последицама епидемије корона вируса. Наставља се тренд јављања и упућивања клијената са комплексном предразводном и постразводном проблематиком, као и проблемом сумње на отуђење деце од родитеља након развода брака, насиљем у породици у свим релацијама (партнерска, родитељска, породична), комплексном адолесцентском проблематиком, проблемима у родитељству - родитељска немоћ, породице са мулти – проблемима и сложеном проблематиком (сиромаштво, незапосленост, конфликти, ризик од суицида и хомицида и др.), губитака члана породице, емотивне кризе због прекида партнерског односа, као и пораст клијената са клиничком симптоматологијом, доминантно из анксиозног и депресивног спектра, проблеми деце и младих. Сложеност проблематике са којом клијенти долазе често захтева дуготрајан психотерапијски рад, али и потребу за преиспитивањем и изналагањем нових начина рада са овом врстом проблема, што утиче на потребу за

увођење котерапијског рада у конкретним случајевима, дужом припремом за рад, чешћим консултацијама и интервизијама.

Родна структура клијената указује да услуге Саветовалишта тражи и користи 2/3 жена (687) и 1/3 мушкараца (369), и такав однос стабилан је уназад годинама. Наведене разлике могу указивати на начин на који мушкарци и жене перципирају постојање и значај проблема и спремност да се укључе у његово решавање кроз ову врсту услуге.

Старосна структура корисника Саветовалишта за брак и породицу, у току 2020. године је следећа : деца – 38 (3,6%), млади – 85 (8,05%), одрасли- 912 (86,4%) и старији – 21 (1,99%).

Током 2020. године у Саветовалишту је рађено са 123 (12%) деце и младих. То представља значајан број, и говори о потреби и значају развијања програма рада премерених и адекватних за ову циљну групу.

У 2020. години укупан број упућених особа из Центра за социјални рад је 163, што представља 15 % од укупног броја клијената Саветовалишта и потврђује потребу корисника за саветодавно-терапијским услугама.

12. Структура „сучајева“ према примарном проблему

Примарни проблем	2019.	2020.	%
проблеми у партнерском односу	270	320	35,63
проблеми у поступку развода	64	23	2,56
проблеми деце у нефункционалним породицама	68	95	10,58
насиље у породици	112	103	11,47
Остало	317	357	39,76
УКУПНО	831	898	100

Најчешћи проблеми са којима су се клијенти обраћали за помоћ су: проблеми у партнерском односу - 35,63%, партнерско насиље и насиље у породици -11,47 %, проблеми у поступку развода- 2,56% и проблеми деце у нефункционалним породицама- 10,58% (пораст комплексне предразводне и постразводне проблематике, са структурираним и интензивним конфликтима између родитеља), тешкоће родитеља у успостављању и одржавању родитељског ауторитета појединци у стању емоционалне кризе и животног застоја са доминантним симптомима депресивности, анксиозности, безнадежности и суицидалности. Део ове проблематике укључен је у рубрику – остало, која обухвата укупно 39,76% проблематике клијената.

Од укупно 2.122 саветодавно – терапијске сеансе, током 2020. године, реализоване су 782 индивидуалне сеансе, 714 партнерских, 328 родитељских и 298 породичних сеанси. Значајан број индивидуалних сеанси реализован је како због партнерских,

тако и због индивидуалних проблема, што објашњава највећу учесталост јављања клијената због брачних и партнерских проблема (на чијем решавању се ради било индивидуално са једним партнером, или заједно, када су оба партнера мотивисана да дођу).

Напомене о практичном раду Саветовалишта за брак и породицу

У практичном раду Саветовалишта за брак и породицу, уочено је следеће:

Суочавање са епидемијом корона вируса је у једном периоду захтевало нову организацију рада, за један број психотерапеута организацију рада од куће, а за други организацију рада из Саветовалишта, као и паралелно увођење новог облика рада, on line рада са клијентима, који нису били у могућности да дођу директно.

Постоји недостатак прилагођених програма за клијенте који су упућени од стране суда, других служби ЦСР, итд., који често нису аутентично мотивисани за саветодавно-терапијски рад или су ниских капацитета, што се неповољно одражава на исход психотерапијског третмана, и за које је неопходно креирати одговарајуће програме третмана, који би повећали ефикасност дефинисаних циљева третмана. Недостатак супервизије, која би посебно у овом специфичном периоду била значајна.

Сви стручни радници поседују дугогодишњу едукованост из различитих психотерапијских праваца, и лиценцу за обављање специјализованих стручних послова терапије (Системска породична терапија, Трансакциона анализа, Интегративна дечија психотерапија, Асертивни тренинг и друге едукације), као и спремност за даље перманентно стручно усавршавање (уз подршку Центра за социјални рад Града Новог Сада, Коморе социјалне заштите, Покрајинског завода за социјалну заштиту, као и уз личну партиципацију).

Активности Саветовалишта за брак и породицу

Едукације, стручни скупови, округли столови, састанци и друге активности у којима су током 2020. године учествовали стручни радници Саветовалишта:

- Консултативни састанак у СОС у вези са радом Националне Мреже „ОПНА“;
- Учесће на Конференцији стручњака ангажованих у области рада са малолетним учиниоцима кривичних и прекршајних дела са подручја Јужнобачког округа у организацији ЦСР Нови Сад
- Фокус група на тему: „Позитивно родитељство“
- Учесће на Конференцији – „Сензибилизација стручних радника за рад са особама које живе са ХИВ – ом“;
- Учесће на Конгресу психотерапеута
- Учесће на обуци: „Брига о родитељима и старатељима“ у оквиру пројекта Подршка подстицајном родитељству, УНИЦЕФ, Београд,

- Учешће на Конференцији: „Подршка породицама из осетљивих група у доба корона“. СОС дечија села Србије и Центар за породични смештај и усвојење Београд
- Округли сто „Паралелна пандемија - заштита жена од родно заснованог насиља за време пандемије корона вируса“, СОС центар

5.6. СЛУЖБА ЗА ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНЕ И АНАЛИТИЧКО-ПЛАНСКЕ ПОСЛОВЕ

Делатност Службе за финансијско-рачуноводствене и аналитичко-планске послове се односи на следеће активности:

1. припрема годишњих оперативних планова рада Центра, укључујући и програмско буџетирање;
2. идентификовање потреба група корисника у локалној заједници;
3. иницирање развоја недостајућих услуга;
4. развијање међусекторског партнерства, иницирањем и учествовањем у изради и усвајању протокола о сарадњи и формирањем међусекторских тимова;
5. предлагање и учествовање у изради стратешких и акционих планова развоја система социјалне заштите на локалном нивоу;
6. покретање иницијатива и учествовање у формирању тела или одбора за планирање и развој социјалне заштите и социјалне политике на локалном нивоу;
7. информисање локалне заједнице о идентификованим потребама корисника и капацитетима Центра да одговори на те потребе;
8. праћење квалитета пружених услуга Центра;
9. промовисање делатности Центра у локалној заједници;
10. друге активности везане за унапређење рада Центра и побољшање квалитета услуга које се обезбеђују.

У току 2020. године у домену аналитичко-планских послова урађени су:

1. Извештај о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2019. годину
2. Извештај о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2019. годину за Одељење у Беочину
3. Извештај о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2019. годину за Одељење у Сремским Карловцима
4. Програма рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2020. годину
5. Програм рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2020. годину Одељења у Беочину
6. Програм рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2020. годину за Одељење у Сремским Карловцима

7. Припремна фаза за израду Извештаја о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2020. годину (припрема подразумева прикупљање и обраду оног материјал који се не односи на статистичке податке везане за кориснике и реализоване услуге које се обрађују након истека текуће године)
8. Припремна фаза за израду Извештаја о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2020. годину Одељења у Беоцин (припрема подразумева прикупљање и обраду оног материјал који се не односи на статистичке податке везане за кориснике и реализоване услуге које се обрађују након истека текуће године)
9. Припремна фаза за израду Извештаја о раду Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2020. годину Одељења у Сремским Карловцима (припрема подразумева прикупљање и обраду оног материјала који се не односи на статистичке податке везане за кориснике и реализоване услуге које се обрађују након истека текуће године)
10. Припремна фаза за израду Програма рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2021. годину (припрема подразумева исте активности као и код Извештаја с тим да се планирање броја корисника и услуга врши тек након завршене ове фазе у Извештају)
11. Припремна фаза за израду Програма рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2021. годину Одељења у Беоцину (припрема подразумева исте активности као и код Извештаја с тим да се планирање броја корисника и услуга врши тек након завршене ове фазе у Извештају),
12. Припремна фаза за израду Програма рада Центра за социјални рад Града Новог Сада за 2021. годину за Одељење у Сремским Карловцима (припрема подразумева исте активности као и код Извештаја с тим да се планирање броја корисника и услуга врши тек након завршене ове фазе у Извештају),
13. Вођење евиденције о лицима над којима је извршено насиље у породици и о лицима против којих је одређена мера заштите од насиља у породици
14. Вођење евиденције о заснованом хранитељству
15. Вођење евиденције о лицима која су лишена пословне способности (Старатељска књига пунолетних штићеника)
16. Достављени подаци: *Покрајинском обудсману* – подаци о насиљу у породици; *Поверенику за информације од јавног значаја* – Извештај о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; *Републичком заводу за социјалну заштиту* – Годишњи извештај о раду за 2019. годину; *Републичком заводу за социјалну заштиту* – Извештај о злоупотреби дечијег рада; *Републички завод за социјалну заштиту* – Извештај о заштити деце од дечијих бракова; *НВО Праксис* – Подаци о дечијим браковима; *НВО Црта* – Подаци о једнократним новчаним помоћима; Подаци за локални акциони план за Роме; Подаци за Црвени крст о пруженим услугама социјалне заштите; и други подаци и информације од јавног значаја послате појединцима, установама и организацијама.

Из области рачуноводствено-финансијских послова урађени су следећи извештаји:

17. Извештај о извршењу Буџета – Образац 5 (доставља се тромесечно до 10-ог у месецу и годишње до 10 марта за претходну годину) – представља приказ извршења буџета, према изворима финансирања, доставља се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
18. Годишњи финансијски извештај (доставља се крајем фебруара) Управном одбору и Градској управи за социјалну и дечију заштиту;
19. Завршни рачун – садржи 2 образаца и то: биланс стања на дан 31.12. и образац 5 - годишњи извештај о извршењу буџета по изворима финансирања. Доставља се Управи за трезор;
20. Извештај о попису – до краја јануара за претходну годину за Управни одбор;
21. Образац СВИ 1 и СВИ 2 – Извештај о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31.12. , годишње до 28.02.
22. Образац ЗОС-ЈС–Збирни подаци о стању непокретности у јавној својини годишње до 28.02.
23. Образац НЕП-ЈС подаци о непокретности у јавној својини и кориснику, односно носиоцу права коришћења, у року од 30 дана од набавке или инвестиционих радова и по Завршном рачуну 28.02.
24. Пријава пореза на добит (28.06.) – Управа за трезор;
25. Финансијски план (израђује се почев од септембра до децембра текуће, а као коначни усваја се до 31. јануара наредне године, односно године на коју се односи) – обухвата све области рада појединачно и пројекте у целини, а садржи: основне текуће издатке (зараде и материјални трошкови), додатна средства (за унапређење социјалне заштите) и захтев за основна средства и пројектне активности. Доставља се Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Граду и општинама;
26. План набавки – израђује се у складу са израдом Финансијског плана, а усваја се према потребама набаве, тј. пре расписивања прве неопходне набавке. Објављује се на Порталу јавних набавки и интернет страници;
27. Извештај о набавкама – до 31.01. за претходну годину, на порталу Канцеларије за јавне набавке;
28. Извештај о финансијској унутрашњој контроли – ФУК образац подноси се до 31.03. за претходну годину;
29. Регистар запослених – Месечни извештај о примањима запослених и ангажованих лица на основу уговора који су били на раду у претходном месецу – до 10-ог у месецу за претходни месец;
30. Статистички образац – ИНВ и у мају, по захтеву Статистике;
31. Извештај о инвестицијама Градоначелнику – годишњи, у марту-априлу;
32. Енергетски биланс у апликацији ИСЕМ, Агенцији за енергетику, у јануару за претходну годину;
33. Електронске Пореске пријаве за зараде и друга примања – по обрачуна а пре плаћања пореза и доприноса на сајт Пореске управе;

34. Пореске пријаве о утврђеном порезу на имовину ПППИ-1, до 31.03. за текућу годину.

5.7. ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ДЕЦУ „СИГУРНА ДЕЧИЈА КУЋА“

Одлуком о изменама и допунама Одлуке о остваривању права у области социјалне заштите („Сл.лист Града Новог Сада“, бр.11/03) **проширена је делатност Центра у домену "остала социјална заштита у установама са смештајем"** и Прихватилиште са прихватном станицом „Сигурна кућа“ улази 2003. године у редовну делатност Центра.

Прихватилиште за децу обезбеђује привремено и целовито збрињавање деце без родитељског старања, жртава занемаривања, злостављања и злоупотребе које упуту надлежни Центар за социјални рад и деце која се нађу у скитњи. Са децом се ради на усвајању здравствено-хигијенских навика, укључивању у процес образовања и/или омогућавању несметаног наставка школовања, укључивању у забавно-културне садржаје, спортске активности, организовању рекреације и укључивању у савремене токове друштва. Деца и млади остају у Прихватилишту док се за њих не утврди одговарајући облик трајног збрињавања.

Пријем акутно трауматизованог детета у институцију захтева значајну флексибилност система, који истовремено треба да поседује јасну структуру и директивне смернице за поступање запослених. Како би што квалитетније и стручније одговорили на задатке који нам се намећу, потребно је постићи што већи степен индивидуализованог одговора на потребе детета у стању акутне психолошке трауматизације. У томе помажу врло јасне смернице за рад које кроз протоколе о поступањима и радне процедуре које су тако дефинисане да обезбеђују најбољи интерес корисника.

Поред смештаја, исхране и хигијенско-здравствених услуга, у "Сигурној дечијој кући" обавља се и васпитно-образовни рад, забавно-рекреативне активности са децом на смештају, али и пружање саветодавно-терапијских услуга злостављаној, занемареној и злоупотребљаваној деци.

Деца остају у Прихватилишту најдуже до 6 месеци и за то време водитељ случаја утврђује одговарајући облик трајног збрињавања.

У Прихватилишту за децу „Сигурна дечија кућа“, поред руководиоца, запослени су стручни радници следећих профила: психолог, педагог, социјални радник, васпитачи и медицинске сестре.

13. Кретање броја пружених услуга „Сигурне дечије куће“ од 2016. до 2020. године

Године	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Број пружених услуга	158	189	177	145	71
Ланчани индекс	113	120	94	82	49

Табела бр. 13 показује кретање броја услуга Прихватилицшта за децу „Сигурна дечија кућа“ у петогодишњем периоду (од 2016. - 2020. године). Ланчани индекс показује кретање броја корисника односно раст или пад броја корисника у датом периоду. У току 2020. године, број корисника Прихватилицшта за децу „Сигурна дечија кућа“ је смањен за 51% у односу на претходну годину.

Анализа структуре корисника

Током 2020. године у Прихватилицшту за децу „Сигурна дечија кућа“ смештено је 49 корисника, а реализовано је 71 смештај, што значи да су неки корисници били смештени више пута у току године.

По полној структури, укупно је било 37 (52%) корисника мушког пола и 34 (48%) корисника женског пола, узраста од 4-18 година.

Највећи број деце која су, у току 2020. године, била смештена у Прихватилицште је узраста од 14 до 16 година старости (44%) и затим узраста од 11-13 година (36%).

Разлози смештаја деце у Прихватилицште су следећи:

- у 32% случајева дете је смештено у Прихватилицште због бекства из установе и скитње
- насиље у породици- 17 %,
- неадекватно родитељско старање -17%
- у 13% случајева деца су смештена у Прихватилицште због престанка смештаја у хранитељској породици- тј. неуспешно хранитељство.
- родитељи спречени да врше родитељску дужност – 8%
- и други разлози за смештај корисника: смештај деце услед смрти родитеља или њихове хоспитализације, сумња на трговину људима и просјачење

Највећи број корисника који су били на смештају у Прихватилицшту долази из биолошких или сродничких породица (66%), затим из установа социјалне заштите (23%) и хранитељских породица (11%).

Када се посматрају разлози престанка боравка у Прихватилицшту са прихватном станицом „Сигурна кућа“, најчешће су корисници:

- повратак у биолошку или сродничку породицу у 32 случаја (45 %)

- повратак у установу социјалне заштите у коју су били смештени пре бекства (13%)
- смештај у установу социјалне заштите шестор деце (8%)
- самовољно напуштање Прихватилица- 5 (7%),
- смештај у хранитељске породице – 3 (4%)
- смештај у васпитно- поправни дом – 1 (1,4%).

Према структури надлежних тј. упутних Центара за социјални рад можемо констатовати да је током 2020. године сарађивано са 13 Центара за социјални рад из Републике Србије. Убедљиво највише смештаја је реализовано у сарадњи са Центром за социјални рад Града Новог Сада -47 смештаја (66%).

Остале активности

Проглашавањем ванредног стања од стране Владе Републике Србије, активности Прихватилица и начин рада је прилагођен новонасталој ситуацији. То је значило предузимање свих мера које је донео Кризни штаб Републике и Града Новог Сада, а везано за пандемију. Практично то се односило на спровођење свих неопходних заштитних мера како би спречили улазак вируса.

За децу кориснике Прихватилица су, у току 2020. године, организовани разни културно-едукативним и спортски садржаји, као што су излети на Фрушку гору, обилазак манастира, музеја и сл.

Крајем године, бројни спонзори и донатори омогућили су доделу новогодишњих пакетића без посета и представа због епидемиолошке ситуације.

Донатори у 2020. години су били: Стефан Доо“ Ариље; НИС Гаспром; „Дарком“ Special Security doo обезбеђење; Црвени крст Новог Сада; Бајкери „Апостоли“; Simple Task Europe doo; Ресторан „Балкан Експрес“; Nika team; Савез студената Медицинског факултета Нови Сад; Фондација „Буди хуман“ Београд; Orange Investment Solutions; Erste Banka; „Jaffa“ Црвенка и Форум студената новосадског Универзитета

5.8. ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ЖЕНЕ И ДЕЦУ УГРОЖЕНЕ ПОРОДИЧНИМ НАСИЉЕМ „СИГУРНА ЖЕНСКА КУЋА“

На основу Решења Скупштине Града Новог Сада (Службени листу Града Новог Сада број 46/2009), донета је Одлука о проширењу делатности Центра за социјални рад Града Новог Сада у домену - остала социјална заштита у установама са смештајем – Прихватилице са прихватном станицом „Сигурна женска кућа“. На основу Основног програма организације, Правилника о лиценцирању организација социјалне заштите и Статута Центра за социјални рад Града Новог Сада,

успоставља се назив услуге социјалне заштите: Прихватилиште за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“.

Прихватилиште за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“ намењено је за привремени смештај корисника и примарно неодложно осигурање њихове безбедности у кризној ситуацији изложености породичном насиљу.

Након осигурања безбедности корисника смештајем у прихватилиште, реализовањем планираних и временски дефинисаних програмских активности ради се на успостављању и одржавању доживљаја сигурности, на оснаживању корисника, превазилажењу кризне ситуације и изналажењу одрживих решења за самосталан живот без насиља у заједници.

Услуга смештаја у прихватилиште намењена је одраслим жртвама насиља у породици женског пола и њиховој деци оба пола која су директно или индиректно изложена насиљу. Услуга прихватилишта се пружа жртвама психолошког, физичког, сексуалног, економског насиља или насиља прогањањем од стране члана/ова породице и може бити истовремено пружена броју од укупно двадесет корисника (жена и деце). Смештај у прихватилишту може трајати најдуже шест месеци.

Функција „Сигурне женске куће“ је да женама и деци угроженим насиљем обезбеди: физичку сигурност, егзистенцијалну сигурност, психосоцијалну подршку, правну помоћ и тако омогући прекидање круга породичног насиља и пружи услове да жена ојачана изгради сопствену стратегију живота без насиља.

У току 2020. године у „Сигурној женској кући“ радили су стручни радници следећих профила: руководица-психолог, социјални радник и педагог. Поред њих били су ангажовани и: портир и сарадник на услугама у локалној заједници.

Просторије у кући заузимају 552 квадратна метра и све је опремљено за саветодавно-терапијски рад и заштићен живот смештених жена и деце. Капацитет „Сигурне женске куће“ је 20 лежачева.

Током 2020. године стручни тим „Сигурне женске куће“ реализовао је различите облике помоћи и подршке са укупно 201 жртвом насиља у породици.

Од тога, саветовање телефоном на самоиницијативни позив жртве насиља извршено је са 104 жене. 29 жртава насиља електронском поштом се обратило за помоћ због изложености насиљу у породици.

Током 2020. године у „Сигурној женској кући“ боравило је укупно 68 корисника (32 жене и 36 деце). Од тога броја, 29 жена је новопримљено у 2020. години, а 3 кориснице су примљене 2019. године и окончале су коришћење услуге 2020. године. Што се тиче деце, 30 деце је новопримљено са мајкама 2020. године, а 6 деце је примљено 2019. године и окончало је свој боравак 2020. године.

Просечни месечни број корисника „Сигурне женске куће“ током 2020. године је 12 корисника (жена и деце).

За рад „Сигурне женске куће“ обезбеђен је контакт телефон и дежурство стручних радника 24 сата дневно и свих 7 дана недељно.

14. Кретање броја корисника “Сигурне женске куће“ од 2016.-2020.

Године	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Број корисника	124	101	130	103	68
Ланчани индекс	112	81	129	79	66

Табела бр. 14 приказује кретање броја корисника Прихватилишта за жене и децу угрожене породичним насиљем „Сигурна женска кућа“ у периоду од 2016. до 2020. године. У посматраном периоду број корисника се мења од године до године, једне године је у порасту, а друге у паду. У 2020. години, број корисника је мањи за 34% у односу на претходну годину.

Анализа корисника „Сигурне женске куће“

Место пребивалишта корисница

Од укупног броја корисница које су новопримљене у „Сигурну женску кућу“ током 2020. године, 16 жена (55%) са 21 дететом је са местом пребивалишта на територији Града Новог Сада, док је 13 жена (45%) са 9 деце са местом пребивалишта ван територије Града Новог Сада.

Начин остваривања првог контакта са Прихватилиштем

Примарну иницијативу да се одређени корисници збрину у „Сигурној женској кући“ покренули су: полицијски службеници укључени у рад на предмету – у 59% случајева; стручни радници Центра за социјални рад – у 38% случајева, и у једном случају је школа контактирала „Сигурну женску кућу“ и упутила корисника на смештај.

Дистрибуција облика злостављања

Дистрибуција облика злостављања којима су жене са којима је реализован смештај у „Сигурну женску кућу“ биле изложене је следећа: 87% корисница је доживело неки облик физичког злостављања са сукцесивним или истовременим психолошким злостављањем, 3% корисница је доживело доминантно насиље прогањањем, 6% корисница је доживело доминантно економско насиље, а 4% корисница доминантно сексуално злостављање.

Дистрибуција корисника према узрасту и полу

Укупан број од 30 деце која су збринута са мајкама млађи је од 14 година. Од укупног броја деце, 60% деце је узраста млађег од 5 година, а 40% деце је узраста од 5 до 14 година. У складу са правилником прихватилишта, деца мушког пола

старија од 18 година нису заступљени као корисници услуге, док је највећи број корисника женског пола у старосној категорији од 26 до 64 године (30,5%).

Образовна структура корисника

Кориснице „Сигурне женске куће“ су следеће образовне структуре: непотпуна основна школа – 17%, основна школа – 48%, III степен средње школе – 5%, IV степен средње школе – 12%; V степен средње школе – 0%; VI степен (виша школа) – 9%, VII степен (висока школа) – 9%. За разлику од 2019. и 2018. године када су према степену образовања доминирале кориснице средњошколског нивоа образовања, међу корисницима 2020. године са укупно 65% доминирају кориснице основношколског нивоа образовања и са непопуном основном школом.

Власнички статус корисница

Кориснице „Сигурне женске куће“ су следећег власничког статуса: поседују имовину – 21%, од тога 83% корисница самостално поседује имовину, а 17% корисница има имовину у заједничком власништву са партнером; не поседују имовину – 66%; нису дале податке – 13%. Запажамо да, од корисница које су дале податке о свом имовном стању, највећи број корисница не поседује имовину у власништву.

Запослење корисница

При пријему у „Сигурну женску кућу“ запослење је имало 32% жена радећи на пријављеним или непријављеним пословима, 65% корисница није било запослено док је 3% корисница особе у пензији.

Током протекле године стручни радници су уложили значајне напоре у правцу запошљавања корисница у смислу очувања претходно успостављене сарадње са Националном службом за запошљавање – филијала Нови Сад и успостављања и одржавања сарадње са власницима бројних приватних фирми. Од укупног броја корисница које нису биле запослене, а радно су способне, од стране стручног тима и наведених актера 2020. године запослена је само једна корисница током њеног боравка у прихватишту. Може се закључити да је потребно континуирано сарађивати са Националном службом за запошљавање и тражити нове моделе економског оснаживања корисница. Мотивисаност корисница „Сигурне женске куће“ за запослењем и поред напора у том правцу уложених од стране стручних радника већином није на очекиваном нивоу, те се ниска мотивисаност корисница свакако може разумети као последица трауматских искустава које су доживеле, хаотичног и неструктурисаног живота са насилним партнером, бригом која се односи на будућност и исходе судских поступака и која оптерећује кориснице током боравка у „Сигурној женској кући“.

Напомена о практичном раду службе

Програми обуке, округли столови, радионице, састанци и конференције на којима је присуствова и учествовали стручни радници „Сигурне женске куће“:

- Конференција “Родна равноправност у саобраћају у Србији“,
- Састанак „Израда стратешког документа за дугорочни развој и планирање социјалних услуга у Новом Саду“,
- Конференција: „Насиље над женама са инвалидитетом COVID 19“,
- Конференција „Паралелна пандемија – заштита жена од родно заснованог насиља за време пандемије Корона вируса“,
- Округли сто „Налаз и мишљење пружалаца услуга социјалне заштите у судским и административним поступцима у вези са трговином људима“,
- Округли сто „Не давање издржавања и друштвена солидарност“,
- Састанак под називом: „Насиље над женама и девојчицама у време епидемије вируса Ковид 19“
- Медијска радионица под називом: „Новинарке против насиља према женама у медијима“,
- Конференција “Жене у канцама родне неравноправности“,
- Обука за младе у области социјалне заштите, организатор ОПЕНС
- Конференција “16 дана активизма против насиља над женама“,
- Састанак “Мапирање локалних услуга доступних жртвама трговине људима“,
- Конференција „15 година од формирања мреже „Живот без насиља“ – насиље у контексту епидемије“,
- Конференција „На првој линији“ поводом Европског дана борбе против трговине људима“,
- Семинар “Правосудна пракса у случајевима насиља у породици – подизање свести о изазовима са којима се сусрећу жене које су преживеле насиље“,
- Обука „Локални комуникациони и координациони одговори на трговину људима“

„Сигурна женска кућа“ остварује успешну сарадњу са следећим службама и институцијама ван Центра за социјални рад: Полицијска управа у Новом Саду, Биро за пружање правне помоћи из Новог Сада, Дом здравља „Нови Сад“, Национална служба за запошљавање – филијала Нови Сад, Предшколска установа „Радосно детињство“, Основна школа „Јован Јовановић Змај“ у Сремској Каменици, Женска одборничка мрежа, Комисија за родну равноправност Града.

Када је реч о активностима које се тичу представљања феномена насиља над женама општој и стручној јавности, односно активностима у оквиру превентивног деловања у овом контексту, стручни радници „Сигурне женске куће“ су учествовали и у следећим активностима:

- Током целе године, континуирано је вршено информисање грађана о феномену насиља у породици и начинима борбе и могућностима превазилажења тог проблема учешћем у бројним телевизијским и радијским емисијама, као и давањем изјава за електронске и штампане медије.

- Учесће на округлим столовима, трибинама и конференцијама у организацији других релевантних актера у локалној заједници у циљу информисања јавности о проблему насиља у породици и о услугама које се жртвама насиља пружају у „Сигурној женској кући“.
- Представници „Сигурне женске куће“ су и ове године узели учешће у међународној, глобалној кампањи „16 дана активизма против насиља над женама“ у виду бројних активности. Кампања је отворена 25. новембра, а активности су услед актуелне епидемиолошке ситуације подразумевале интензивно присуство у медијима уместо одржавања догађаја са личним, директним учешћем,
- Стручни радници „Сигурне женске куће“ узимају учешће на двонедељним састанцима које у просторијама Центра за социјални рад одржавају представници Вишег јавног тужилаштва, Полицијске управе у Новом Саду и Центра за социјални рад са циљем идентификације особа у ризику од трговине људима.

Може се закључити да је, уз изазове који се тичу превасходно кадровских и материјалних ресурса, Прихватилиште за жене и децу жртве породичног насиља „Сигурна женска кућа“ протекле године успешно пружало услуге социјалне заштите корисницима, активно сарађивало са другим актерима у заједници, уложило напоре у одржавање објекта и у континуитету радило на унапређењу целокупног функционисања и побољшању процеса заштите и подршке жртвама насиља у породици.

5.9. СЛУЖБА ЗА ЕКОНОМСКО-ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

Према Правилнику о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад Града Новог Сада, односно Статутом Центра, основана је Служба за економско-техничке послове.

Служба за економско-техничке послове обавља послове који су у функцији стварања услова за обављање делатности Центра и функцији подршке стручном раду.

Служба за економско-техничке послове је у свом саставу, у току 2020. године, имала 26 запослених. У оквиру службе су: руководица, референт за набавке, телефониста-портир, возач-курир, вешерка, спремачица, радник обезбеђења-портир, главни кувар и кувар, магационер, домар-референт заштите од пожара, помоћни радник у кухињи-сервирка, помоћна радница-спремачица.

У току 2020. године, у Центру за социјални рад Града Новог Сада са Одељењима у Беочину и Сремским Карловцима, евидентирано је укупно 27.201 корисник.

Укупан број евидентираних права, мера, услуга и стручних поступака, у току 2020. године, у Центру за социјални рад Града Новог Сада са Одељењима у Беочину и Сремским Карловцима, износи – 49.543.

ДИРЕКТОР

Добрила Чачија